

# AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 50

PHONE PARK 6407.

WORCESTER, MASS. 10 d. gruodžio (December), 1925

KAINA 5 CENTAI

Vol. XI.

## LIETUVA APVAIKŠCIOJA VILNIAUS SEIMO 20 SUKAKTUVES

Klaipėdos Seimelis prasidėjo. Vilniaus Lietuvių gimnazija šaukiasi pagalbos. Nusiginklavimo klausimas Genevoje. Hindenburgas planuoja kabinetą iš visų partijų. Italai ir Egiptas sudarė rubežių. Rusijoje baus 500 revoliucionierių korikus. Kinai tarpe save kariauja. Šaukia Rusiją prie T. Lygos. Fran cuzų pasiuntinys Syrijoj

### LIETUVA APVAIKŠCIOJA 20 METŲ SUKAKTUVES NUO VILNIAUS SEIMO

Šįmet suėjo 20 metų nuo Didžiojo Seimo Vilniuje, ant kurio šioji mūsų gentkartė sustiprėjo, pasidalino laisvės mintimis, kurias platindami toliau ne visus kraštus Lietuvos žmonės prisirengt prieš atgavimo savo tautiškos liuosybės.

Gruodžio 5 dieną, 1905 metuose atbuvo tas istoriškas Lietuvos atstūbūdo seimas, Vilniaus miesto svetainėje.

Seimo obalsis: Gana klausyt caro valdžios, atėjo laikas, kad žmonės turi tvarkytis per savo išrinktuosius atstovus. Vilnius turi būti Lietuvos sostinė ir ten turi posėdžiaut Lietuvos žmonių įgalotiniai. Išrinkti demokratišku būdu. Tą obalsį seimavė atstovai išnešiojo po visą Lietuvą, prasidėjo naujos kalbos, naujas krutėjimas, kuris išėjo tuom, kad šiandien Lietuva yra laisva, tik Vilnius dar lieka padaryt sostine.

Kauko lietuviai šįmet šventė šitas 20 metų sukaktuves gruodžio 6 dieną, Gulbės svetainėje ir miesto Teatre. Mums Amerikos lietuviams taipgi priderėtų švest tas didysis seimas ir parinkt aukų Vilniaus vadavimui.

### KLAIPĖDOS SEIMELIS PRASIDĖJO

Vyriausia seimelio komisija rinkimus į seimelį patvirtino. Seimelis tapo suauktas Klaipėdoje 25 d. lapkričio, su naujuoju Klaipėdos Gubernatorium J. Žiliu. Gerbiamas mūsų tautietis J. Žilius labai gerai susipažindino su Klaipėda, jis jau buvo konsuliu Klaipėdoje prieš Klaipėdos krašto sukilimą 1923 ir po sukilimo iki šiam laikui Klaipėdoje gyvendamas sekė Klaipėdos gyvenimo reikalus, o dabar paskirtas Gubernatorium to krašto, geriausiai mokės pasirūpinti apie Klaipėdos krašto gerovę, kad klaipėdiškiams nereiktų šauktis nė į Tautų Lygą, nė į seną Vokietiją, pagalbos ieškot. Klaipėda turi kilti pramonėje kaip Lietuvos portas ir centras išdirbysčių. Amerikiečiai, kurie žada aplankyti Lietuvą ateinantį pavasarį taipgi rengiasi keliaut per Klaipėdą, kad kiek galint daugiau pridurt krutėjimo ir daugiau pelno savo šaliai. Mums amerikiečiams bus taipgi ge-

rai daug ryšių su Klaipėda turėt, turint amerikietį J. Žilių Gubernatorium to krašto.

### HINDENBURGAS NORI KOALICINIO KABINETO

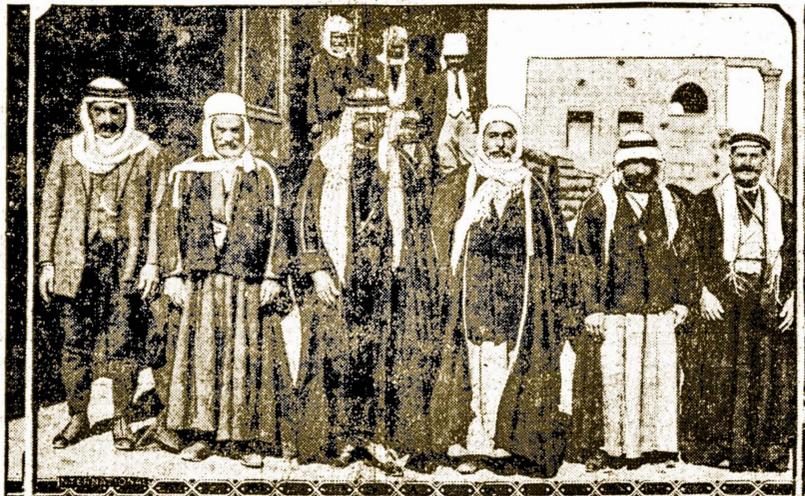
Berlin, gruodžio 7.—Sulyg pirmesnio pareiškimo, vokiečių kabinetas rezignavo perėitą šeštadienį, 5 d. Kabinetas nepritarė Locarno sutarčiai ir jos pasirašymui, todėl užleido vietas kabinetui, kuris simpatizuoja Locarno nusistatymams. Hindenburgas nenori palikt šalį be valdžios, ir stengias greit įvykdyt naujo kabineto tvėrimą. Jis kvietė Dr. Luther, būvusį rezignavusio kabineto kanclerį apsiimt kabineto sudarymo darbą, ir yra vilties, kad jis sutiks. Hindenburgas nori pastatyt kabinetą ant plataus pagrindžio, atgaivinant koaliciją iš žmonių partijos, Užsienių Ministerio Stresemanno partizanų, ir industrialistų. Katalikų centras, demokratai—socialistai ir centralistai—demokratai sutinka su tuom žygiu, ir jų vadai bandys atkreipt savo partijų nuomones prie to.

### KVIES RUSIJĄ DALYVAUT NUSIGINKLAVIMŲ KONFERENCIJOJE

Geneva, gruodžio 4.—Tautų Sąjungos Taryba nutarė kvies' Suv. Valstijas ir Rusiją į nusiginklavimo konferenciją, nes jokia tarptautiška konferencija svarstymui nusiginklavimo negali nusiekt be Suv. Valstijų ir Rusijos dalyvumo. Rusija turi dalyvaut, nes mažos tautos kurios rubežiuojasi su ja, nepritaria konferencijai, pakol Rusija nedalyvaus ir nesistengs prisilaikyt ten perleistų nutarimų. Nedalyvausiančios konferencijoje valstybės galės prisiust memorandumus su savo pažiūromis.

### VILNIAUS LIETUVIŲ GIMNAZIJA ŠAUKIASI PAGELBOS

Ant trečio puslapio šio numerio rasite atsišaukimą Vilniaus gimnazijos, kad palaikyt savo kalbą ir neduot Vilniaus kraštui visai sulenkt, gimnazija ir kitos mokyklos labai reikalingos. Vilnius dabar lietuviškesnis negu jis buvo caro metais, nes esant gimnazijai nemažai jaunimo gavo pasimokint savo tautiškoje dvasioje. Lietuvos inteligentija darbuojasi kiek išgali gimnaziją pa-



VYRAI, KURIE VEDA SUKILIMĄ PRIEŠ FRANCUZUS, SYRIJOJE Viduryje stovi Ali Bey Obeid, teisdayis iš Suedijos; Sultonas Paša Atrach, garsus Drusų galijotas ir Abdul Gaffer Paša, vyriausias šeikas Djebel Drusų.

laikyt. Mes amerikiečiai padarykime nors po mažą auką, švesdami kalėdas. Reikia tik gero noro visuose eėjimuose užmint savo vienuolius, o niekas neatsisakys paaukaut. "A. L." visų vardus pagarsys kas tik suteiks kokią auką.

### FRANCUZŲ NAUJAS PASIUNTINYS PRIBUVO Į SYRIJĄ

Beirut, Syrijoje, gruodžio 3.—Žinios praneša, kad Francijos naujas komisionierius Henris De Jouvenel pribuvo į Syriją ir tuojaus po pribuvimui priėmė daug delegacijų atstovaujančių to krašto tautas ir tikėjimus. Delegacijos nuo Drusų jokios nebuvo. Drusai dar vis pasiryžę kariaut. Naujas komisionierius nežada daryt jokių permainų pakol nenustabdys drusų sukilimus, kad neperiskadyt kariuomenės veikimui. Nustojus sukilimams žada daug visokių pagerinimų daryt.

### FRANCIJA IR ANGLIJA NESUTINKA NUSIGINKLAVIMO PROGRAME

Geneva, gruod. 7.—Francuzų-belgų pateiktas nusiginklavimo programos, su pagerinimais, įgijo paramą visų Tautų Sąjungos Tarybos dalyvių tautų, išskiriant Angliją ir Švediją. Lordas Cecil pareiškė, kad negalima rimtai svarstyt nusiginklavimą, jei tautos nesudarys užtikrinimo teikt viena kitai pagalbą reikalui prisiėjus, ir neduos peržiūrėt savo šalies industrišką stiprumą, sykiu ginklų jėgos ir kariuomenės skaičium. Tas neprak-

tiška, nes perdaug apsunkins komisiją tam tikslui paskirtą. Nors Francija ir Anglija nesutinka kaip kuriuose punktuose, vienok, nepaliaus bendravusios ir nesumažins savo pastangų konferencijoj. Sąjungos vyriausia taryba bando prašint šiuos nesutikimus, kad greičiau būtų galima pradėt nusiginklavimo studijavimą.

### FRANCUZAI RENGIASI ATSIUST NAUJĄ PASIUNTINĮ

Paryžius, gruodžio 7.—Senatorius Henri Berenger tapo paskirtas nauju pasiuntiniu į Washingtoną. Kalbama, kad naujas pasiuntinys rupinsis išgaut lengvesnes išlygas skolos apmokėjimui ir mėgys gaut naują paskolą, sulaikyt frankų puolimą. Frankui puolant visa šalis daug nuostolių turi.

### RUSIJOJE SUSEKTI REVOLIUCIJONIERIŲ KORIKAI

Maskva, gruod. 7.—Arestuota 15 žmonių, kurie kaltinami pakorime 500 revoliucionierių caro laikuose. Laikraščiai rašo, kad jie gaudavo nuo \$10 iki \$50 užmokescnio už kiekvieną pakorimą, ir vienas kunigas—Rosanoff gaudavo po \$1.50 už kiekvieną maldą už kariamąjį. Korimo vieta buvo privatinio namo sklepe, kuriame buvo didelis stalas, ant jo kėdė. Prie balkių prikabinta virvė, kurią žmogus įnarinamas, ir kėdė patraukta iš po jo. Kunai buvo slapta pernašami į artimas kapines. Laikmai mainos, persekiotojas virto persekiojamu.

### KARĖ KINŲ TARPE

Peking, gruod. 6.—Ateina gandai, kad Kinijoj numatomas karas, su visu veikimu prie Peking-Tientsin gelžkelio. Gen. Li Ching-Ling uždraudė Feng Yu-Hsiang "krikscioniu generolui" perkelt savo pulkus per Tient-sin gelbėjimui Kuo Sung-Lien. Pranešama, kad Gen. Li susitaręs su Wu Pei Fu, kurio pulkai grąšina gen. Feng pulkus prie Honan. Cenzura neperleidžia labai plačių aiškių žinių del civilio karo eigos.

### ITALIJA IR EGIPTAS SUTIKO RUBEŽIAUS NUSTATYME

Roma, gruod. 7.—Italija ir Egiptas sudarė sutartį Cairo užbaigiant nesutikimus del Jarabub sklypo. Italija pasilieka sau Jarabub, ir atlyginimui, pveda Egiptui teritoriją arti Sollum. Nesutikimas buvo užsilikęs iš didžiojo karo. Italijai Jarabub reikalingas, nes karavaniai turėjo per jį pereit keliaujant iš Egipto į Cyrenaicą, Italijos koloniją. Abi šalys yra dabar patenkintos išrišimu šio klausimo.

### TURKAM NEPRIPAŽISTA MOSUL'O

Geneva, gruodžio 8.—Šiandien buvo teismas, kas turi valdyt Mosul'o šalį. Turkai kiek galėdami protestavo ir karštai prižadėdami T. Lygos teismą apleist, jeigu jiems nepripažins Mosul'o šalies. Bet nieko negelbėjo jų protestai. Mosul'o šalies Tautų Lyga jiems nepripažino. Kas valdys Mosul'dar nežinoma, bet greičiausia, kad Anglija.

### MIESTO VALDŽIOS RINKIMAI WORCESTER, MASS.

Gruodžio 8 dieną Worcesteryje turėjome miesto valdžios rinkimus, per kuriuos republikonai išrinko savo partijos majorą ir didesnę pusę republikonų pateko į miesto tarybą. Majoru tapo išrinktas tas pats Michael J. O'Hara, kuris jau dvejus metus yra išbuves majoru. Šiuom kartu jis gavo 26492 balsu. Jo kompetitorius, demokratas Walsh gavo 11,616 balsų. Rinkimai perėjo labai rimtai, balsuotojų mažai dalyvavo.

### KASYKLOSE PRADEDA NERIMAUT

Pittsburgh, Pa. Gruodžio 8 tapo suvažinėta moteris Tinko, kita sunkiai sužeista Bazek. Buryš žmonių užpuolė su plytomis ir akmenimis mēyt vežėją, kuris vežė maistą į kasyklas, ne uždarbininkams, kurie dirba Pittsburg Coal Co. Vežėjas gavęs akmenų pametė kontrolier ant savo truko, kuris ir suvažinėjo moterį, sužeisdamas kitus.

### ARESTUOTI SPIEGAI

Paris, gruod. 7.—Martha Moreuil, 24 m., buvo areštuota, kaip spiegas. Policija manė, kad ji tik griaus pasakodama apie savo kelionės ir oro laivyno centrus ir kitur. Bet jos pasigyrimai įgijo daugiau svarbos, kuomet Fisher Williams lenkas, Anglijos pilietis, buvo areštuotas ir po ilgam klausinėjimui, pasisakė, kad perduodanti jam informacijas. Arestavus dar du anglu, pasirodė esanti tikra spiegu sistema. Koks jų tikslas, keno samdomi, nežinia, bet Francija stengias neįvelt Anglijos, nors tris areštuotieji yra anglai.

### VENGRAI MEGDŽIOJA FAŠISTUS

Budapest, gruod. 7.—Vengrai pradeda pamėgdžiot fašistus, sutverdami "Pabundancijų vengrų" organizaciją, kuri turi uniformą panašią į fašistų, ir karo kirvį už emblema. Sugrižus karalaitiui Albertui iš Romos, kur jis turėjo artimus ryšius su Mussolini, vengrai, kurių vadu jis yra, seka arčiau fašistų nusistatymus. Premiero Bethlen frankcija nusistatčius prieš šias fašistų grupes, nepritaria jiems.

### BULGARIJA IR GREKIJA NEPATENKINTOS NUSPRENDIMU

Geneva, gruod. 7.—Specialė Tautų Sąjungos Komisija, ištyrinėjus Balkanų paskutinį karą, isakė Grekijai užmokēt \$211,000 atlyginimo Bulgarijai. Bulgarų atstovas pareiškė esąs nepatenkintas sprendimas, jo šalis turėtų gaut didesnę sumą. Grekija ir nepatenkinta, nori, kad T. Sąjunga palieptų Bulgarijai užmokēt jai \$750,000. Grekija teisinga savo užpuolimą, paduodama Corfu įvyki, kaip pavyzdį. Corfu'e, buvo užmušti talų sargybos kareiviai. Italija tuoj atsiuntė savo pulkus. Grekija jaučiasi esanti tiesoje, nes ji sekė Italijos pavyzdį, kuomet jos sargai buvo užmušti Bulgarijoj. Specialė komisija iš Sir Chamberlain, Viscount Ishil, ir Paul Hymans, paskirta tęst toliau tyrinėjimus.

### AIRIAI PROTESTUOJA

Dublin, gruod. 7.—Airiai turėjo didelį protesto susirinkimą prieš naują rubežiaus nustatymą. Trimi dienom prieš tai, Londone, Airijos atstovai sudarė rodos tinkamą rubežiaus projektą su Anglija, bet visvien airiai nepatenkinti. Jie sako, kad jų šalis dabar bus paskirstyta. Jie rinks atstovus iš visų savo frakcijų darbuotis del Airijos nepriklausomybės.

### ARTISTO J. BABRAVIČIAUS KONCERTAS JAU ČIA!!!

Visų laukiamas nepaprastas koncertas artisto J. Babravičiaus jau čia. Turbut nėra Worcesterly jau tokios ypotos, kuri nežinotų, kad jis įvyks nedėlioje, 13 dieną gruodžio (December) 3 valandą po pietų, Mehanes' Hall. Ir turbut nė vienas iš ikišiol rengiamų koncertų, nepadarė tiek daug žingeidavimų tarpe vietos lietuvių, kaip šis artisto J. Babravičiaus. Ir tikiety iškalno nemažas pirkimas aiškiai liudija, kad publikos bus nemažai. Ir puiku!! Į tokį koncertą neatsilankyt būtų praleidimas didelios progos išgirst lietuvių pasaulinį dainininką, kurio gal jau negausime progos daugiau išgirst. Taigi padėję visus reikalus į šalį, nusipirkime tikietus iškalno ir eikime buriais į šį koncertą. Reporteris.

# Žinios iš Lietuvos

## Universiteto senato nutarimas del studentų triukšmo

Senato nutarimu studentų draugijoms uždrausta kabinti universiteto vitrinose savo skelbimus. Triukšmą kėlę studentai Universitete lapkričio 8 d. pašalinti ligi 1926 pradžios, kiti ligi tu pat metų rugsėjo 1 d., o kitiems išreikštas papeikimas. Be to mutarta pareikšt valdžiai apgaleistavimo del paminėtos dienos įvykių.

## Naujas atstovas Italijai

P. Cerneckis, buvęs užsienio ministeris, paskirtas Lietuvos atstovu Italijai Romon.

## Didėja prekyba su užsieniu

Spalių mėnesį išvežta daugiau kaip už 26 milijonus litų, o įvežta—1,900,000 litų. Išvežimas įvežimą viršija 3,800,000 litų.

## Ukio darbininkų uždarbis

„Eltos“ žiniomis žemės ukio darbininkai Lietuvoje vidutiniškai mokama po 3 litus 50 centų dienai. Brangiausiai mokama Klaipėdos krašte—1,50 ct. pigiausia Utenos apskrity—1,50 ct.

## Kauno miestas pirkis A. Mickevičiaus namelį

Kauno mieste, Mickevičiaus g-vėje, ties Universitetu yra senas mažas namukas, nemažo beržo šakų apsuptas, kuriame seniau gyveno žinomas poetas Adomas Mickevičius, „Pono Tado“ ir daugelio kitų kūrinių autorius. Kauno miesto vald. paskutiniame posėdyje nutarta nupirkt šitą namuką, kaip istorinį dalyką iš p. Vasileienės, kuri sutinkanti jį parduot kartu su žemės sklypu už 15,000 litų. Tą namelį norinti nupirkt ir kaž kokia lenkų organizacija.

## Dar klaipėdiškių protestas

Klaipėdos krašte Rukų ir apylinkės gyventojai atsietinė valdžiai protestą prieš vokiečių persekiojimą lietuvių Rytprūsiose ir draudimų Tiltės Lietuvių Giedotojų draugijai švest savo 30 metų jubiliejų. Proteste reikalaujama, kad Lietuvos vyriausybė, atsakydama į vokiečių smurto žygius Užnemunėje prieš ten gyvenančius lietuvius, uždarytų Klaipėdos krašte esančias vokiečių organizacijas, kaip „Kriegerverein“, „Schutzenverein“, „Mannergesangverein“ ir kitas, kurios, prisidengusios nekaltu pavadinimu, varo pragaistingą Lietuvai darbą.

## Seimelio suaukavimo diena

Klaipėdos krašto gubernatoriui šaukia krašto seimelį susirinkti šio mėn. 23 d. Klaipėdos miesto posėdžių salėj.

## Iš ežamiems sėmenims miltų didumas.

Išvežami sėmenys 95% atleidžiami nuo maito rinkliavos, o už nevalytus arba mažiau valytus imama 5 litus 50 centų už 100 kilogramų.

## Gaisras Ukmergės bažnyčioje

Lapkričio 1 d. apie 10 val. vakaro, del nežinomos priežasties šv. Trejybės bažnyčioje kilo gaisras. Atvykę žmonės ir gaisrininkai užgesino. Sudegė altorius su šv. Sakramentu, apdegę grindys ir apruko bažnyčios vidus. Nuostoliai dideli.

## Siuntiniai į SSSR.

Sovietų Rusijos atstovybė praneša, kad nuo lapkričio 1 d. įvestos naujos siuntinių taisyklės. Siunčiami siuntiniai, neturį prekybinių tikslų, nuo maito atleidžiami. Prie kiekvieno siuntinio, siunčiamo iš užsienio, turi but pridėta raštelis, kuriame reikia išvardyt siuntinio turinys, kiekybė, kaina, svoris, siuntėjo ir gavėjo adresus ir be to nurodyt, ar siuntinys neturi prekybinių tikslų. Jei šios rušies siuntinys bus pastebėtas turįs prekybinių tikslų, tai jo gavėjas turės sumokėt penkiaropą maitą.

## Tautos teatras keliasi Klaipėdon

Kaune veiks Tautos Teatras, p. A. Sutkaus vedamas, „Aukuro“ draugijos yra pakviestas važiuot į Klaipėdą, kur dirbtų kalbamos draugijos žinioj. Daug teatro narių jau atvyko Klaipėdon. Vaidybos studija, veikusi prie Teatro taip pat keliasi Klaipėdon.

Satyros teatras „Vilkolakis“ laikinai sustabdo veikimą.

## OKUPUOTOJ LIETUVOJ

### Okupantai krato žydų sinagogas

Gardine policija darė kratą dviejose žydų sinagogose. Nieko nerado. Tačiau suėmė žydų dvasinės seminarijos auklėtinius.

### Priviso labai daug vilkų

Vilniaus rėdybos rytinėse ir Naugarduko apskrityse bastosi labai daug vilkų. Žmonės didele baime laukia žiemos, kuomet vilkai, netekę jokio maisto lauke, pradės eit į kaimus ir kastis į tvartus.

### Naujas Vilniaus arcivyskupas

Sv. Tėvas paskyrė aršų lenkininką, arcivyskupą Cepliaką Vilniaus arcivyskupu.

### Kaune statoma didelis žibalo sandėlis

Čiurlionies g-vės ir Juozapavičiaus prospekto kampe. Sandėlys bus įrengtas paskutiniaisiais technikos reikalavimais.

### Susekta plėšikų gauja

Kriminalė policija šiomis dienomis suėmė plėšikų gaują, kuri ilgą laiką operavo Biržų apskrity.

### Išvažiavo Rusijon

Išvažiavo Maskvon ekonominė delegacija, Prekybos Rusų pirmininkui p. Dobkevičiui vadovaujant.

### Pastatė pirmą lėktuvą

Klaipėdoje Lėktuvų bendrovė pastatė savo dirbtuvėse orlaivį, kuri lapkričio pradžioje mėgins ore lakiot. Lėktuvas yra albatros (vienais sparnais) tipo, 500 kilometrų greitumo per valandą. Visa lėktuvui medžiaga imta vietoje ir statyta savo darbininkų, vadovaujant inžinieriui Lindenau. Jis ruošiasi vykt į Maskvą, kur mano gaut užsakymų naujiems lėktuvams.

## Ivairios Žinios

### Jurių nelaimė

Antwerp. 4 Jurininkai nuskendo ir 9 sunkiai sužeisti, kuomet Amerikos laivas Federal susimušė su Anglijos laivu Ashton ant upės Escaut arti d'Oestruel. Laivas Ashton nuskendo.

### Kaimas grimzda vandenin

Kilnsea, Anglijoje. Senas kaimelis Kilnsea ant Yorkshire kranto su laiku bus užpiltas vandeniu visiškai. Vanduo savo bangom nutraukia 13 colių žemės kas mėnuo.

### Parsiduoda meno kolekcija

Amsterdam. Didelė meno kolekcija, vertės \$5,000,000. Italų bankiero Camillo Castiglioni bus išparduota per licitaciją Amsterdam. Rinkinyj randasi piešiniai Rubenso, Van Dyck, Frank, Hels ir kitų žymių piešėjų.

### Sudegė seniausias garlaivis

Copenhagen. Garlaivis Fenix budavotas ir registruotas 1848 metais sudegė. Fenix buvo taisytas ir pervardytas 6 kartus. Paskutiniu kart 1900 metais.

### Mirė lenkų rašėjas

London. Gauta žinia iš Varšuvos apie mirtį žymaus lenkų rašėjaus Vladislavo Reymonto. Pereitais metais jam suteikta buvo už raštus Nobelio dovana.

### Nusizudė neatlankius vyro kapo

Dieppe, Francijoje. Ponia Adeline Philip sugrįžus iš New Haven, Anglijos, kur ateivystės tiesos neįleido ją aplankyti vyro kapą, nusizudė iš nusiminimo.

### Luthero kabinetas atsistatydino

London. Parėjo žinia iš Berlino apie atsistatydinimą Luthero kabineto. Prezidentas Hindenburg atsistatydinimą priėmė.

### Juodas muziejus

London. Scotland Yard slaptų detektyvų policija turi didelį sandėlį įvairių žmogžudžių ginklų ir įrankių, kas tvėrė taip vadinamą „juodą“ muziejų.

### Sugražinimas Hohenzolernam turto

Berlinas, Vokietijoje. Komunistai susijudino žinia, apie sugražinimą Hohenzolernam nuosavybės, kurią sulyg jų nuomonės, jie įgavo

### Agvaste, užgrobumu ir prigaivingu budu.

Rado naujas karielių salas Tokio. Laikraščiai paduoda žinią apie atradimą naujų karielių salų Pietinėse jūre. Vertę jų nuskaityti ant 200,000,000 yenų.

### Suteiks aukso rožę

Roma, Italijoje. Papa Piusas XI pašventino aukso rožę, kuri bus padovanota Belgijos karalienei Elzbietai dienoje 25 metų sukaktuvių nuo jos sutuoktvių laiko. Rožė stovi sidabriname inde.

### Ieškos sveikesnio oro

London, Anglijoje. Gydytojai nutarė, kad karalius Jurgis turi apleist ukanotą Angliją nors dviem mėnesiam, nes jo amžis ir silpni plaučiai reikalauja sveikesnio klimato.

### Vaikai be prieglaudos

Charkov, Rusijoje. Rusija prašo pagelbos tukstanciams be prieglaudos vaikams, kurie, kaip vilkūčiai laksto po visas didesnių miestų gatves. Tam tikslui įvesta 1 nuošimčio mokestis ant degtinės.

### Panaikino diktaturą

Madrid, Ispanijoje. Karalius Alfonso sutiko panaikinti šalies karišką diktatūrą. Buvęs diktatorius, gen. Primo de Rivera pakeis karo ministeriją, civilių ministerių kabinetu.

### Rašėjas Kipling serga

London, Anglijoje. Rudyard Kipling, garsus Anglijos rašėjas sunkiai serga uždegimu plaučių. Anglijos karalius pasiuntė savo privatis kę gydytoją, lordą Dawson, ištyrt ligonio stovį. Lord Dawson rado sunkų padėjimą, bet be pavojaus. Kipling antru kartu savo gyvenime serga plaučių uždegimu. Pirmu kart sirgo budamas New Yorke 1899 m.

### Leis ateivius į Australiją

Melbourne, Australijoje. Ministerių pirmininkas Stanley M. Bruce paskelbė panaikinimą uždraudimo ateivybės į Australiją iš Vokietijos, Austrijos, Bulgarijos ir Turkijos, buvusių priešų šalių. Išstremti laike karo gali sugrįšt gavę specialį leidimą.

### Ne sutinka nešiot skrybėles

Angora, Turkijoje. Riausės iškilo iš priežasties valdžios nustatymo pakeist turkų turbanus skrybėlėmis. 40 senų turkų tapo areštuoti už riaušes ir riksmą „mes nenorim skrybėlių.“

### Pardavinėja Amerikos viskė

London, Ang. Amerikos sena degtinė 45 metų senumo išstatyta ant pardavimo Londono krautuvijų languose. Anglai geriau mėgsta savo išdirbimo viskė. Amerikos degtinę perka daugiausia atvažiavę amerikiečiai.

### Sugražino pavogtą varpą

Stockholm, Švedijoje. 1854 metais per Krimo karą Anglijos laivynas su pagelba francuzų, užpuolė rusų tvir-

tove Bomarsund arti Mariehamn ant nedidelės salos tarpe Švedijos ir Finų žemės. Užėmė salą anglai išsivežė didelį bažnytinį Mariehamno varpą, kuris per 70 metų buvo Londono Bokšte. Šiais metais varpas tapo Mariehamnui sugražintas.

### Ukai padengė miestą

London, Ang. Nepaprastai sunkūs ukai padengė miestą perėitą savaitę. Dienos laikas buvo taip tamsu kaip naktis, kas atsitinka vien saulei aptemus. Važiavimas ir judėjimas mieste sustojo. Nežiurint, kad elektros šviesa degė visą dieną, buvo daug atsitikimų susimušimuose.

### Bėga nuo persekiojimo

Sofia, Bulgarijoje. Šalis pilna Grekijos pabėgėlių, kuomet valdžia paskelbė sunkias administratyves pabaudas kalėjimo; bylų ir mirties bausmę už sukilimus Lerine arti Monastir.

### Belgijos paskola

Brussels, Belgijoje. Sugrįžęs iš Londono užsienio reikalų ministeris Janssen, pranešė gavęs Anglijos ir Amerikos bankierių paskolą ant 3 bilijonų Belgijos frankų.

### Maksimiliano našlė serga

Brussels, Belg. Buvusi Meksikos karalienė serga. Karalienė Charlotta yra buvusio Meksikos karaliaus našlė 86 metų amžiaus. Nuo laiko sušaudimo Maksimiliano laike Meksiko revoliucijos 1869 metuose jo našlė neteko proto. Ji yra teta Belgijos karaliaus Alberto ir gyvena visą laiką viena arti Brusselio. Sveikata jos su kiekviena diena eina silpnyn, neturi vilties pasveikt.

### Bulgarai apsakys Tautų Lygai savo skriaudas

Sofia. Bulgarų užrubežiu ministeris Kalkoff susirinkęs visas reikalingas žinias apie grekų užpuolimus ant jų rubežių aplinkėj Petrich, keliauja į Genevą, kur bus Tautų Lygos konferencija ir prasidės tų dviejų tautų išklausymas nesutikimu.

### Sniego viesula aplankė Europą

Messina, Sicilijoje. Audrai iškilus Tarpžeminėse jūre, italų laivas San Antonio nuskendo su visais buvusiais ant jo žmonimi.

### Antanas J. Milleris, Lietuvos Advokatas

406 Slater Building, Worcester, Mass.

### DYKAI NUO PATRUKIMO KENČIANTIEMS.

Nedėvėk diržą—išvengk pavojingų operacijų. STUARTO LIMPANČIOS PLAPAO PADUSKAITĖS yra skirtingos nuo paršimo diržo, jos yra išlaikines gydančios, limpančios prie kūno ir duodčios sustiprinimą toms kūno dalims, kurioms reikalinga. Neturi jokių šiurų nė sprendžių. Nenusilenka ir neatširemia į kaulus. Tūkstančiai šiomis paduskaitėmis gydosi namie, nesutrukdami nuo darbo ir daugelis praneša, jogei šitokiu budu išsigydo. Minkštos kaip mošastas— lengva pridėti—nebrangios. Už jas gautas auksinis medalis Romoje, Grand Prix medalis Paryžiuje ir garbingas paminėjimas Panamos ekspozicijoje, San Francisco. Procesas atsitaisymo yra natūralis ir daugiau nereikia dėvėti diržų. Mes prirodysim tai pasiusdami jui. Nė pasiusdami, mui visiškai DYKAI. Nesiskų pinigų, tik parašyk mums. Plapao Laboratorijos, 3057 Stuart's Bldg., St. Louis, Mo.

**KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS**  
DEL APRUPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS

Šiame skyriuje mes laisva nuo laiko grūdiname reikalingas motinoms ir motinoms jaunų kūdikių.

Kūdikį aprūpinimas ir poėjimas yra dalykas gyvos svarbos šeimynai ir tautai ir mes įsitvina, kad tai yra dalykas, kurį mes turime reguliariai laikotarpiais atvirai ir laisvai peržiūrėti.

STRAIPSNIS 154

### ATIMANT NUO KRUTŲ

Abelnai kalbant, kūdikį nuo krūtų reikia atimt tarp devinto ir keturiolikto mėnesio. O nekurios sąlygos gali privest dar ankščiau. Pavyzdžiui, išsenka motinos pienas. Arba vel oras gali turēt ant laiko įtakos. Nė patartina atjunkt karštame ore, jei nėra svarbios priežasties.

Atjunkt reikia pamažu. Tada kūdikis lengviau prisitaiko prie kitu maisto. Galima protarpiais duot krekierių arba košelės. Tas .prigelbati junkimui. Atmink vienok, kad kūdikis dar negali pilnai suvirškinti krekolinio maisto be 18-20 mėnesių. Todėl reikia tokio maisto vengti. Bulvės, pupos ir panašūs maistas turi daug krakmolo ir reikia vengt jo davima.

Pradėjus junkimą patartina pasitarti su gydytoju. Jis žino, kuris maistas tavo kūdikiui geresnis ir pasakys jums.

Brendimo laikas mergaitės gyvenime pastato kiekvieną motiną ant juervų. Tai rupestingiausias laikas mergaitės gyvenime. Tai laikas, kada visos jos pažvalgos yra keistame stovy, kurios pamatas gludi fiziologijoje. Tai laikas, kada jos sveikata turi rūpėti. Jos sveikata šiame laike ypatingai priklauso motinos rūpesčiui. Kiekviena motina turi rūpintis ir auklēt savo mergaitę sveikata ir stiprybę pirm laiko, kad ji galēt lengvai pereit šitą laiką.

tinka jis ne tik kūdikiui, bet yra geriausias maistas nedapenštam vaikui. Stebėtini eksperimentai daryti tarpe mokyklos vaikų, parodė, kad vaikai penėti su Eagle Pienu vidutiniškai gavo 7 svarus daugiau svorio negu paprastu pienu penimieji. Sek savo vaiką atyžiai. Dažnai pasverk. Atmink, kad nedapenštas vaikas visados veria mažai. Jaučiam vaikui reikint duot du šaukštus Eagle Pieno kasdieną, atmiežtu su trimi šertimi puodelio šalto vandens. Duok paryčiais arba pe pietu. Senesni vaikai dažnai ji labiau mėgsta su ginger ale, vaisių sunkomis, arba suplaktu kiaušiniu.

Perskaityk atyžiai šituos straipsnius kiekvieną savaitę ir pasidėk atėčiai.

**ANDRESON AND PATTERSON**

Urminiai par-davėjai Moxie, Coca-Cola, Welch's Grape Juice, Hire's Root Beer, Cherry Smash. Išdirbėjai ir par-davėjai saldinių, saldumynų, gražių skrynėlių, vaisių, sirupų orangeade.

GARSUS CROWN QUALITY LEDAL.

21 Bridge St., Worcester, Mass. Tel. Park 5203 ir 5204.

**DR. FR. PUSKUNIGIS**  
38 Providence St. Worcester, Mass. (Priešais Lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčią)  
Tel. Park 8608  
Priėmimo valandos: 2 iki 4 popiet 6 iki 8 vakare

### Nuo Skausmu

krutinėje ir strėnose, nuo strėndieglis, užsigavimo, itempimo, štyvumo vartok

## Severa's Gothardol.

Tai naminis linimentas greitai palengvina plėšiančius nepa-kenčiamus reumatizmo ir neuralgijos skausmus.

Kaina 30 ir 60 centai.

Pirmiausiai kreipkitis į aptieką.  
W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Motinos! Jei randatė negalima žindyti savo kūdikio tuoj, pradėkite var totti Eagle Pieną.

Eagle Pienas išaugino daugiau vaikų negu kitai maistai krūvon sudėti. T r y s g e n t k a r t e s j u o i š a u g o .

Jei prisiūsitė šitą apgarsinimą į The Borden Company, Borden Building, New York, tai bus Jums jūsų kalboje paaikškinta kaip penėti jūsų kūdikį su Eagle Pienu.

Dept. 1.

**DR. TESSMER, Dentistas**  
306 MAIN STREET, Worcester, Mass. (virš Iver Johnson kroatuvos)  
SUTEIKIA SAZINIARIKĄ PATARNAVIMĄ LIETUVIAMS!  
Tel. Park 3310.

Neleiskite Pleiskanos Sugadinti Jusų Gražumą

Atsargiai prižiūrėti nagai, sveika veido išuara ar naujausias mados aprėdai nebus patėmyti, jeigu plaukai bus plini, pleiskani. Nedaleiskite, kad tie ikrys gali paragitali gadinūt jusų gražumą. Naudokite

**Ruffles**

kas vakaras per dešimt dienų ir pleiskanos tuojaus išnyks. Po to reikalingas naudoti apsisaugosite nuo jų. Ruffles parduoda jusų vaistinėms po 65c butelį arba 75c tuziną iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO  
Berry & South 5th Sts.  
Brooklyn, N. Y.

**NAUJIAS IŠRADIMAS**  
DEKSNIS GALINGA MOKTIS Gydo, Reumatizma, R ū k ū, K ū l ū, N u s p r o v o s k e u d i j i m ū, Š ū l i, P a r k ū, K o j ū, t i p i m ū, D u o b ū, G a l v o s k a u s d e f e j i m ū, ir t e i p v i s i t i u s k ū d e j i m ū s ( t i k n e r e n a s ).

Tukstantai žmonių yra išgydyti o milijonai dar nežino apie tai. Deksnis Galinga Mottis yra tiek verta aukso, kiek jį pati svėria šilg naudos gydymo.

Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centu extra už persiuntimą. Klauskite pas aptiekorius teip DEKSNIS NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co.  
519 MAIN ST. BOX 332  
HARTFORD, CONN. U. S. A.

**AMERIKOS LIETUVIS**  
The Lithuanian Weekly published every Thursday  
by  
**M. PALTANAVICIA,**  
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Yearly subscription: In United States ..... \$2.50  
In Foreign Countries ..... \$3.00  
Single copies ..... 5 cents.  
Advertising rates on application.

**AMERIKOS LIETUVIS**  
Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas  
per  
**M. PALTANAVICIA,**  
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose ..... \$2.50  
Kitose valstybėse ..... \$3.00  
Pavieniai egzemplioriai ..... 5 centai.  
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta ir augšto.

Entered as Second Class matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

**D. Palevičienė,** išdinininkas,  
**K. Kriščiukaitis,** sekretorius,  
**Grybauskas,** Gimnazijos Direktorius,  
**M. Šikšnyš.**

Gimnazijos antrašas: Europe, Poland, Wilno, Filipiska Nr. 12, Gimnazija. (vieno iš išvardytųjų asmenų vardas ir pavardė). Originalui atatinka. Direktorius M. Šikšnyš.

**ŽIUPSNYŠ ŽINIŲ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ**

Šiandieninė Rusija yr plačiai pagarsėjusi šalis pasauly, bet mažai žinoma. Tiek visiems težinoma, kad joje yra komunistų valdžia, kad žmonės joje sunkų vargą vargsta, kad jie yra prispausti ir pusiau badu gyvena. Tuo tarpu apie šiandieninę Rusiją yra kas ir daugiau žinot.

Šiandieninė Rusija vadina si "Sojuz Sovietskich Socialističeskich Republik" (Socialistiškų Respublikų Sąjunga) arba sutrumpintai: "SSSR." Ta sąjunga susideda iš keturių didžiųjų respublikų: RSFSR (Federacinė Socialistinė Rusijos Sovietų Respublika), ZSFSR (Užkaukazio Federacinė Sovietų respublika), USSR (Ukrainos Sovietų Respublika) ir BSR (Gudų Sovietų Respublika). Pirmosios dvi respublikos yra federacinės, tai yra susirišusios iš kitų, mažesnių respublikų, o antrosios dvi yra vienalypės (unitarinės) respublikos, nors Ukraina turi nuo 1924 m. sudariusi autonominę "Moldavijos respubliką" Romunijos pasieny. Bucharos ir Chivos žemės Vidurinėje Azijoje, kurios net caro laikais sudarė pusiau savarankias vienetas, iš pradžių buvo taip pat paskelbtos savarankiomis sovietų respublikomis (Bucharos ir Chivezmijos), bet vėliau sujungtos federacijos ryšiais su turkmenų respublika, kuri savo keliu yra federacijos ryšiuose su RSFSR ir tuo būdu surištos su Didžiarusija. Dabar tos respublikos yra naujai perkrikštytos ir vadinasi: turkmenų, uzbekų, karakirgizų ir karakaljakų.

Ryšiai tarp atskirų Sąjungos respublikų yra labai tamprus ir nedaug kuo tesistingi nuo buvusių prieš karą generalgubernatorystių; čia tik pridaryta daug naujų vardų. Vidujinis atskirų respublikų padalinimas administracijos vienetomis yra labai margas, gana painus ir dažnai keičiamas. RSFSR 1924 metais, pavyzdžiui, susidėjo iš: 42 gubernijų, 1 laisvojo miesto, 2 autonominių sričių, tautinių autonominių kraštų, 1 autonominės apygardos ir 12 autonominių respublikų. Tos gubernijos, sritys, kraštai ir apygardos savo keliu dalyjasi: apskričiai, kantonais, rajonais, ulusais (ulyčiais) ir aimakais, kurie savo keliu dar dalyjasi valsčiais, sodžiais ir nuovadomis.

RSFSR turi 76 valstybinės administracijos centrus, 488 pirmutinės instancijos ir 5,282 antrosios, arba vietos instancijos. Ukraina turi 10 adm. centrų, 53 pirmosios instancijos ir 706—antrosios,

**Amerikos Žinios**

**Kaltina prezidentą Coolidge**  
Washington. 26 palaikanti prohibiciją šios šalies organizacijos nutarė pasiųst prezidentui Coolidge laišką, nurodanti jo didesnį rupesingumą apie Pasaulio Teismą ir kitus reikalus negu apie palaikymą prohibicijos Suv. Valstijose.

**Susekė milžinišką pramonę degtinės**  
New York, N. Y. Areštuota 20 ypatų, vadovaujančių šmugelį degtinės iš kitų šalių. 18 laivų susekta gabenant degtinę. Sulyg prohibicijos agentų padavimo, tai buvo didžiausia šmugelio įstaiga, kurią teko valdžios agentams sugaut.

**Karalius Siamo atsilankė į New Yorką**  
New York. Mirus karaliui Rama VI, sostą Siamo užėmė jo brolis Pracha Tipok, kurįs pereiniais metais su savo žmoną buvo atsilankęs į Suv. Valstijas. Tėvas mi-

Gudija—1 centras, 10—pirmosios instancijos ir 100—antrosios.

Rusija po karo neteko 718,000 ketvirtainių kilometrų, arba netoli 4% visos teritorijos. Tame skaičiuje Suomijai atiteko 295,000 ketvirtainių kilometrų, Lenkijai 218,000, Latvijai 61,000, Lietuvai 52,000, Estonijai 36,000, Turkijai 17,000, Rumunijai 39,000. Tačiau Rusijos teritorija po karo nėra sumažėjusi, bet padidėjusi, nes ji tampriai prisijungė rytų Mongoliją 2 milijonu ketvirtainių kilometrų ploto. Viso Sąjunga dabar užima plotą apie 24 milijonus ketv. kilometrų ir yra didžiausioji pasauly valstybė (Britų imperija užima 23 milijonus ketv. kilometrų, Kinija—11 mil., Brazilija 8½ mil., Jungtinės Valstijos —7,8 mil. ketv. kilometrų.

Didžiarusiškoji federacija (RSFSR) užima 19 milijonų ketv. kilometrų, arba 96,5% viso šiandieninės Rusijos ploto. Ukraina užima 398,000 ketv. kil. arba 2,1%, Užkaukazė 172,000 ketv. kil., arba 0,9%, Vidurinė Azija 200,000 ketv. kil., o Gudija tik 97,000 ketv. kilometrų.

Taigi nėra teisingas kaltinimas, kad bolševikai labai "suskaldę" vieningą nedalomą Rusiją, kaip lygiai nėra teisinga ir tai, kad Rusija po karo sumažėjusi. Taip, ji truputį sumažėjusi vakaruose ir pietuose, bet už tai pusantro milijono kilometrų padidėjusi Azijoje. Susidėjusi su Kinija, Rusija užimtų veik pusę pasaulio. Delto suprantama, kodėl taip stipri Rusijoje vadinamojo eurasizmo srovė. ("T.")

**SIŪSKITE PINIGUS LIETUVON**  
—per—  
**AMERIKOS LIETUVIO AGENTURĄ.**

rusio ir dabartinio karaliaus Siamo, karalius Chulalongkorn mirė 1910 metais, palikdamas 134 sunus ir 236 dukteris. Su tokiu skaitliu vaikų įpėdinių sostui netruks karalių.

**Miestas priešledinės gaidynės**  
Quincy, Ill. Nesenai atkasta arti Mississipi miestas manoma yra dar priešledinės gaidynės. Vartojant kasimo šulinių mašinas, iškasta sienos 65 pėdų gilumo. Rado liekanas labai gilios senovės, kurios parodo tų laikų civilizaciją. Ikišiol kasimai lėšavo į \$20,000.

**Gabena anglį iš kitur**  
Boston, Mass. Į uostą įplaukė keletas svetimšalių laivų anglių prikrauti. Ispanų laivas Arno Mendi atvežė 5996 tonus. Norvegų laivas Gro su 3500 tonų, Parkhaven iš Rotterdamo su 5000 tonų anglių iš Westfalijos. Laukiama daugiau laivų su angliais, kurių čia iš priežasties angliakasių straiko labai truksta.

**Taika eina vėžio žingsniu**  
Buenos Aires. Centralinės Amerikos šalių Tacna-Arrika taika neįsivykdė taip greit kaip išpradžių buvo manyta. Gen. Pershing praneša, kad plebiscitą tų šalių stabdo kitos valstijos, ypač Chile.

**Mirė išgelbėjęs šešis žmones**  
New York. Herman Matthias, jurininkas laivo Mommus, išnešęs šešis žmones iš gazo pripildyto laivo, pats sukniubo ir numirė nusiuodijęs gazu.

**Kunigas nuuodintas**  
Minneapolis. Kunigas K. B. Birkeland, buvęs pirminku Augsburgio Seminarijos, rastas negyvu tuščiam bute. Autopsija parodė, kad velionis buvo nuuodintas. Nebuvo ženklų saužudystės arba atsitikimo, apart nedidelio rėžio ant veido.

**Rado vyrą su nušalusiom kojom**  
Plainfield, Ct. Frank Bennett 35 metų rastas apalęs su nušalusiom kojom medžio sąkrovoj. Nugabentas į ligoninę kur bandys atgaivinti jo kojas.

**Pagyrė oro laivyno darbuotę**  
Washington. Prezidentas Coolidge patenkintas oro laivyno darbuote, išreiškė pagyrimą ir padėka jo vadams.

**Padėjo \$10 ant 1000 metų**  
Princeton, N. J. Henry C. Granger, buvęs ministeriu Kolumbijos įdėjo į Kolumbijos banką \$10 ant 1000 metų. Neimant nušimčių iki 2925 metų, pasidarys suma \$5,574,982,320, kurie pinigai bus panaudoti madingiausių būdu del Suv. Valstijų ir Kolumbijos. Tam tikslui paskirtas komitetas. Prezidentas Coolidge yra nariu to komiteto.

**Vanduo išmetė moteries lavoną**  
Buffalo, N. Y. Ežero Erie bangos išmetė į krantą mo-

**Lova, Springsai ir Matrasas,**



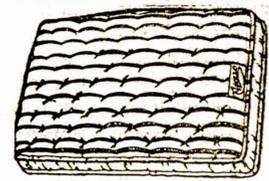
už \$19,50

Valako, arzuolo ar drambliakaulio pavaldė. National Springs. Bile didumo.

DIENINĖ LOVA, GRAŽIU AUDEKLU APTRAUKTA, MINKSTU MATRASU —



\$12,75 ir daugiau.



SILKINIAI MATRASAI, GRAŽIAI APSIUTI KRASATAI, VIENO AR DVIEJŲ SMOTŲ— \$18,75



RAUDONMEDŽIO STA-LIUKAI PO— \$12,75

WORCESTERIO NAMŲ RAKANDŲ PARDAVEJAI PER 40 METŲ.

**Northridge Brothers**  
15 & 19 Millbury St. Worcester, Mass.  
(Arti Vernon Square)  
LIETUVIS PARDAVEJAS — V. BAKANASKAS.

teries lavoną. Moteris buvo nuoga sudaūzta kirviu galva, matomai žmogūdzio aukta. Lavono buta vandeny kelias savaites. Sugedęs, kad negalima ypatos pažinti.

dystės—nepasisekimas likt operos artistu. Jis atsiskė but solistu didžiausio kine-matografo teatro New Yorke. Jis troško operos.

**Visa šeimyna užsinuodino**  
New York, N. Y. Dejavi-mas ir riksmas sutraukė kai-mynus į butą Peter Rossie, kuriame rado Rossie ir jo visą 5 ypatų šeimyna dide-liame skausme nuo užsinuo-dinimo nešvarių valgiu.

**Bilijonierių konferencija**  
New York, N. Y. "Specia-lis bilijonierių" traukinis su-vežė visus Suv. Valstijų ir Kanados turtuolius į metinį susirinkimą Amerikos Ban-kierių Sąjungos į St. Peters-burg, Floridą, kuris atsisbus gruodžio 7—12.

**Fordo baliai**  
Norway, Me. Henry Ford apart automobilių, laivų ir orlaivų idomauja ne mažai šokiais ir muzika. Manyda-mas sugražint senovės liau-dies šokius, jis pasikvietė į savo parengtą balių seną 72 metų smuikininką "Mellie" Dunham. Senis vos galėjo tikėtis tokios artisto garbės savo gyvenime.

**Mirė kalbant**  
New York. Teisėjas Tho-mas Burke, buvęs teisėjas Aukščiausio Teismo Wash-ingtone, mirė nebaigęs savo kalbos svetainėje Carnegie Tarptautinės taikos fondo konferencijoje. Laike savo kalbos velionis susijudino ir krito mirdamas ant rankų daktaro Butler. Kol medicinos pagelba buvo susaukta, kalbėtojas jau buvo negyvas.

**Pamatas vaikų vogimo**  
New York. Dr. Douglas A. Thom direktorius minties higienos, kalbėdamas į Me-dikališką Akademiją, paaiš-kino, kad jauni vaikai tan-čiai vagia, kad apgalėt jaus-mą savo silpnybės. Pavydas, kerštas ir jausmas savo žem-mesnio laipsnio fiziškai ar protiškaiai stumia jaunuolius ieškot pavojuje sujudinimo savo jausmų.

**Pavogė tris orlaivius**  
Miami, Fla. Edward Emer-son tapo areštuotas už pavo-gimą trijų Wright orlaiviu nuo Mitchell lenktyniu lau-ko. Emerson paleistas ant \$5000 užstato.

**Norėjo but operos ar-tistu**  
St. Paul, Minn. F. A. Schi-mansky pašto darbininkas 52 metų nusižudė nupuolęs nuo tilto. Priežastis saužu-

**Naujas termometras**  
New York, N. Y. Dr. E. R. Berry iš Thompson labora-torijos General Electric Co. paskelbė išradimą naujo termometro, kuris rekor-duos karštį iki 1800 laipsnių. Dr. Berry buvo pirmiau ap-dovanotas Grasselli medaliu per Amerikos skyrių Chemi-jos Išdirbystės Draugijos.

**PRASIDEDA**

Ateinančių metų pavasarį pas mus turės įvykt rinkimai į Seimą. Taigi beliko pusė metų, ir jau dabar prasideda ruošimasis į rinkimus, vadinamoj rinkimų kovoj. Laikraščiu tonas aštrėja, prasideda begaliniai barniai, priekaištai ir šmeižtai; susirinkimuose su purvais maišomi tauriaūs tautos vyrų vardai, siekiami ir tikslai, kad tik kitos partijos priešininką labiau nužemintus mi-nių akyse, kad tik už jį ar jo partiją, mažiau balsų atiduota. Jeigu tikėt tais rin-kimų meto šmeižtais, tai Lie-tuvoje nėra nė vieno gero žmogaus, nei vienos geros partijos! Kai ką tas įvoro į didelį nusiminimą, į atšali-mą visuomenės darbu ir net gyvenimui. Bet ar tai pamatuota? ar galima tikėti tam šmeižtui ir delto nusi-mint? Ne, reikia atmint, kad šitie visi šmeižtai, tai tik rin-kimų kovos priemonė. Per-eis rinkimai, pėreis ir šmeiž-tai. Del to į juos galima žiu-rėt visai šaltai, o jeigu no-rite, tai ir linksmai. Išmint-ingam žmogui klausant tų šmeižtų, reikia išsypsotis ir galvot: "O, kaip, tamsta, moki gudriai pramanyt, na, pažiūrėsiu, kaip priešingoji pusė apie tave pamanyt!" Ir visų kantriai išklaustyt, bet jų šmeižtų širdin visai neimt ir savo nepriklausomą mi-nutį turėt. Nepatyręs tokiuo-se rinkimų šposuose žmogus, klausydamas kartais dviejų įnirusių agitatorių kalbu, mano, kad juodu kibis vienas antram į čiupras, bet vėlia pasirodo, kad abudu agitato-rių draugiškiausiai sėdi vie-name vagone ir skaniai juokauja, kaip nieko ne-buavę. Taigi, skaitant šiandien spaudoje, arba klausant susirinkimuose a-gitatorių prasimanymų ir šmeižtų, rimtiems pilie-čiams, o ypač šauliams, rei-kia atmint, kad tai rinkimų kova ir jos karštis ir su-kiršinti savęs nesiduot. Taip bus sveikiau šaliai. M.

**1905 M. LIETUVIŲ SEIMO MINĖJIMAS**

Bury pasiminėto seimo da-lyvių išspausdino laikraš-čiuose kvietimą, raginantį piliečius tinkamai paminēt gruodžio 5 d.—20 metų Di-džiojo Lietuvių Seimo sukak-tuves. Šis seimas buvo vie-nas didžiausių lietuvių eta-pų ir nepriklausomybė. Prieš 20 metų Vilniuj, miesto salėj, 2000 įvairių Lietuvos vietų atstovai pareiškė: gana

klausius caro valdžios, atėjo laikas patiems per savo rin-ktuose atstovus valdy-tis ir Vilnius turi but musų šalies sostinė ir tik ten turi posėdžiuiot žmonių išrinkta-sis seimas. Vilniaus Seimo pramintu taku eidami, daug ko pasiekėm, tačiau neišpil-dyta svarbiausias pageidavi-mas—nėra sostinės Vil-niaus.

Kaune minēt sukaktuves numatyta plati programa, provincijoje kviečiama visu, kas gali, tepaskaito apie ano seimo reikšmę, teaplanko ka-pus ano seimo dalyvių, te-kiekvienas gyventojas duoda auką Vilniui vaduot.

**I AMERIKOS LIETUVIŲ VISUOMENĖ**

Vytauto Didžiojo Gimnazi-ja Vilniuje auklėja intelligen-tus, darbuotojus Vilniaus kraštui. Nuo to jaunimo priklauso musų ateitis. Tos mokyklos Tėvų ir Globėjų Komitetus šiuomi kreipia A-merikos lietuvių visuome-nės domę į tai, kad daugu-ma gimnazijos moksleivių y-ra sunkiausioj ekonominėj padėty, alkani, blogai aprė-dyti ir apiplyšę, žiemos me-tu turi eit į mokyklą ir at-likit visas moksleivių parei-gas. Sėlpiančios draugijos maža teturi lėšų našlaičių sušėlpimui, o jau visai truk-sta lėšų darbininkų ir netur-inčių sodiečių vaikų sušėlpi-mui. Vietos lietuvių visuo-menė, kiek galėdama, padė-da tam jaunimui, bet ta pa-gelba tėra labai menka, nes pati visuomenė pergyvenus labai sunkius laikus. Surink-tų aukų neužtenka dargi priešpiečių davimui netur-inčių moksleiviams, o ką jau bekalbėt apie ganėtiną aprupinimą knygomis ir drabužiais.

Tikimes, kad Amerikos lie-tuviai neužmiršo to svar-baus reikalo, neatsisakys padėt mokslą einančiam jau-nimui Vilniuje, neužmirš Vilniaus gimnazijos, kuri šimet šventė 10 metų su-kaktuves ir yra, sulig įstei-gimo laiko, pirmoji lietuvių gimnazija pasaulyje. Vil-niaus lietuvių jaunimas už suteiktas aukas amžinai bus Amerikiečiams dėkingas.

Aukas prašome siųst Vil-niun per Laikinają Vilniaus Komitetą, drauge su auko-mis kitiems reikalams arba tiesioginai Tėvų ir Globėjų Komitetui, arba gimnazijos direktoriui.

Vytauto Didžiojo Gimnazi-jos Vilniuje Tėvų ir Globė-jų Komiteto pirmininkas,  
**D-ras A. Alseika,**  
vice-pirmininkė,



# PO MEDŽIU.

Mieli broliai ir seseris: — Kalėdos skubiai ateina, dabar laikas atminti savo artimiausius. Daug metų jau praėjo kaip mes apleidome savo šalį ir kartu palikome savo artymus gimines. Ne vienas dar turime save gimdytojus, tėvą, motiną, mažesnius brolius ir seseris. Visi jie mano, kad mes Amerikoje esam turtingi ir vargu nematom. Jiems taip stovi akyse, kad mes esam galinigi tik juos ten palikę ir pamiršę. Nors ne taip yra kaip tas paveikslas nupieštas. Čia yra taipgi vargai, skausmai ir gyvenimas kartais vos pakeliamas. Bet visai butų ne vietoj bet Amerikoje ir dejuot. O ką tas dejavimas žmogui pagelbės? Nieko. Pradėk dejuot, tai tik tingins žmogų labiau apsėda ir iš to dar gali kokią nesveikatą apturėt. Niekas taip žmogų nesunaikina kaip liudnumas, dejavimas ir taip toliau. Nereikia pasiduot liudnumui, reikia su juom kiek galint kovot. Amerikoje senai įvesta mada but linksmam, žiūrėt nelaimę į akis ir juoktis. Tas budas čia labai daug žmonėms ir pagelbėjo. Kiekvienas pramonininkas, nežiurint kaip prastai jam pramonė eina, sutikęs pirkiką mėgina but linksmas, kad jis neužkrėtus tai pačia melanholijos liga. Darbdavis, irgi nežiurint kaip jo pramonė stovi sunkiame padėjime, jis kiek galėdamas kovoja nuo savo darbininkų ir ne kartą su juoku, su linksmumu perėina visas nelaimes.

Taigi, pas mus Amerikiečius tegul visada toks budas gyvuoja, nežiurint kaip sunku, nežiurint kiek nepasisekimų pas mus randasi, mes bukime linksmi ir nemėginame užkrėst kitų su liga melanholijos. Tegul mūsų giminės, mūsų artimi žmonės Lietuvoje ir mano, kad mes čia Amerikoje labai laimingai gyvenam ir neturim jokių vargų, mes bukime jų vilčia.

Dabar ant metinės šventės kalėdų tegul nė vienas neužmiršta savo gimtinės šalies, tegul nė vienas nepamiršta savo senos motinos ir tėvo, brolių ir seserų, kurių gyvena Lietuvoje. Ne kartą labai prastoje kutelėje, kur nėra nė grūdų, nė garinių pečių, ne vanduo nebėga į stubą, nė kitokių parankumų gyvenimui. Tokioje kutėje ir mes patys gimėme ir augome, o mūsų namiškiai ten pasilikę ir dabar taip gyvena. Nepamirškime jų, nežiurint kur

mus vejalis nuputė į kokias bangas gyvenimo, kur mumis pasėjo pasaulyje. Atminkime, kad mes esam aguonos grūdai ir vieną kartą gražus žiedas gamtos mūsų bendrą kutelę gražino su savo neapsakomom grožybės spalvom. Atėjo laikas, sunokom ir per langelius mus išputė į pasaulį. Pasaulyje mums taip pasisekė kaip buvo nulemta. Vieni iš mus augo, žydėjo savo veislę gražiai išaugino. Kiti užgimę sausiai nusidėjo begirtuokliaudami, išsižadėjo savo kutelės, savo gimtos šalies, pranyko tarpe svetintaučių, užmiršo viską. Kiti turmuose leidžia savo dienas už blogus netvarkius darbus. Bet nežiurint kur mes esam, kur mus vėjas nuputė, dabar, ateinant kalėdoms, nepamirškime savo senos gimtinės, savo tėvų, savo brolių ir seserų. Kiekvienas nors laišką parašykime į savo tėviškę, pasveikinkim savuosius. Laikui bėgant per metus yra atsitikimų, kad šeimynose ir neapykantos buva, tenka susipykt. Reikia but tobuliems, piktumom ant visados nelaikyt. Geriausia per kalėdas vieni kitiems viską atleist ir pradėt gyvenimą iš naujo. To labai puikaus dalyko mokino mus tikėjimas, bet daugumas tikėjimo

## LIETUVIAI AMERIKOJ

### PHILADELPHIA, PA

**Visko po biski.**

Čionais atsitikę nemalonūs įvykiai priverčia patart moterims apsisaugot dienos laikui, pasilikusios vienom, išėjus vyrams į darbą. Pastarais laikais, negeistini svečiai atsilankę į namus prismaugę moteris ir elgdamies kaip namie, išnešė tinkamus daiktus. Nepaisant policijos dabonės, tas atsikartojo keletą sykių.

Dabar susekta, kad tai buvo juodukų darbas. Moteris turėtų saugotis, laikyt duris užrakintas ir neįsileist abejotino žmogaus.

Amerika aukso šalis, bet, kaip sakoma, turtui kaip ir mokslui, galo nėra, ir kiekvienas stengiasi kraut sau turtus, skriausdamas kitus, žinoma, daugiausia tą biedną darbininką. Building and Loan Assn. varė biznį, turkė \$2,000,000 kapitalo, paprastų darbininkų sudėto. Biznis pradėjo smukt, kreip-

dabar jau neseka ir tokiu būdu ir gerų pamokinių iš jo nenaudoja. O visgi jeigu pasaulyje mes nenorim matyt, kad piktas viešpatautų, turime rupintis, kad meilė piktą apgalėtų. Meilė šeimynose, meilė gentyse, meilė tautoje, daugybę pikto išnaikina.

Kada žydų šventės artinasi, paštas negali apsidirbt, kada reikia jų laiškų išnešiot tik su vienais pasveikinimais. Parodo solidariškumą savo genties. Pas juos viskas gyvenime tarpsta. Pasaulyje jie užima pirmas vietas. Savo suvienytomis pajegomis jie išnaikina senas karalystes. Žiūrėkime, kad mūsų kalėdoms besitartinant ir mes atmintume savo tėvus, savo brolius ir seseris, parašytume jiems gražius pasveikinimus, paguostume juos varguose. Tai yra mūsų priderystė. Taigi nepamirškime užrašyt ir "Amerikos Lietuvių" į savo gimtinius namus, tegul žmonės ten pasiskaito ir mato kas pasaulyje vyksta. Neturėdami laikraščio, žmonės mažai žino ir pasidaro tokios aplinkybės, kad net vienas kito biki savo išrinktos valdžios. Nepamirškime kalėdų, jos greitai artinasi, kad neprateiktų mums nežiurint.

**Žmogus.**

taši prie bankų, ir kaip ten likos apgautais su neteisingsiais čekiais. Teisėjas McDevitt nuteisė 12 vyrų po 10 metų kalėjimo ir pinigais, po tukstantų dolerių. Vienas nuteistųjų atsižymėjęs, sėdėjo Sibire už politiką, iš ten pasprukęs, čia varo savo šelmystes. Draugija po valdžios priežiūra buvo, bet visvien, valdžios negalima kaltint. Tokios ypatos šmeižia visą Ameriką savo peisingais pasielgimais, o darbininkai turi už tai atkėst.

Bekeris N., gyvenantis prie 2 ir Wharton gat., važiuodamas nakties laiku savo darbo reikalais, rado prie vienu namų padėtą ryšulį, kuriame buvo trijų valandų kudiškis. Pasigailėjęs kudiškio, nuvežė į policijos nuovada. Vieton padėkuot už mielaširdyste, žmogus buvo sulaikytas, kol policija ištyrinėjo. Vieton duot jam kredito, sutrukė jį. Vienok, žmogus labiau užjautė kudiškiui, negu motina, kuri taip žiauriai

galėjo pasielgt su savo kudiškėliu.

### MONTREAL KANADA

**Pabėgo kriaučius**

Pereitais metais Motiejus Buzas atidarė iš pusės kriaučių dirbtuvę su vienu italų ir apsigarsino visiems Montrealo lietuviams, buktai lietuvių kompanija. Kalbino kiekvieną lietuvių prisidėt su šėru. Nekurių durnelių ir atsirado, manydami sau gaus gerą nuosimtį—vienas senbernis turėdamas gerai pinigų, įkišo \$1500, antras apie \$2000. Buvo ir daugiau tokių, kurie po \$300 ir \$400 sukišo. Kriaučiuks vis kalbino daugiau prisidėt, bet daugiau žioplų nerado. Kada matė, kad jau daugiau negaus, neilgai trukus apleidė Montrealą pridaręs štukų; apleidė moterį ir vaikus dideliame varge. Dabar policija ieško kriaučiuks, dar kol kas nesuranda. Argi tai nesarmata? Dagi buvo parapijos komiteto, Kazimierinės Draugijos išdindinku.

### Paukščių Karalius.

### ROCHESTER, N. Y.

Vietos lietuvių tarpe labai malonus įvykis reiškiasi, butent tveriasi Vilniaus vadavimo kuopa. Tik pirmu užsimojimu turim 16 narių. Kuopos tikslas: Nariai metinę mokestį užsimokėję rengs pramogas išdo padidinti. Lietuvos didvyrių į Vilnių žengiančių trimitui suskambėjus, nariai apsidės didesnėmis mokestimis ir kvies visuomenę tam tikslui aukaut. Aukos bus siunčiamos tik Vilniaus vadavimo komitetui Lietuvoje per plačią visuomenę (o ne siaurą partuviškumą) užgirtam. Sulig daugumo narių, kad ir privatinio išsireiškimo bus vengiama aukas į tokias rankas perduot, kurios vien tik partuviškumui pinigų naudoja. Negi tokiems valdininkams, kurie patrijotin-giausius karininkus iš tarnybos paliuosuoja. Arba, kad ir Amerikos lietuvių pasiūstus drabužius Lietuvos kariuomenei per varžytines pardavinėja.

Į Vilniaus vadavimo kp., nariais yra vietos įžymiausi lietuviai daug pasidarėję Lietuvos šelpimo reikale. Dauguma iš šių narių yra buvę Tautos Fondo ir Lietuvos Laivės Paskolos Bonų pardavimo stoties valdybose, ar bent karštais rėmėjais tuometinį Lietuvos šelpimo reikalą. Tuom laiku mažam 300 rėmėjų buri surinkta per Tautos Fondą \$8000. Lietuvos šauliams apie \$2000. L.P.B. pardavė už apie \$30,000. Tai kodėl Vilniaus vadavimo reikalui neparodytume duosnumo, jei tik mūsų ausį pasiektų žinia, kad Lietuvos lietuvių rinktai prie Vilniaus vadavimo rengiasi.

Tad garbingi lietuvis karžygiai pirmyn į Vilnių. Šelin lenkų peraklė nuo Gedimino kalno! Teplevėsuoja Lietuvos trispalvė, teiškyla Lietuvos žirgivaikis aukštam stiebe Vilniaus ir Dzūkijos dabot.

Nereikėtų daug atbot tokių, kurie, kad ir lietuviška skraiste prisidengę, bet lenkaičių padelkose įsikirtę į

Varšuvą žiuri.

Vardai kuopos narių: Kun. J. Kasakaitis, paveikslininkas J. Braknis; vertėiviai: V. Danielius, S. Butrimavičius, A. Širmis; profesjonalai: vargoninkas K. Bazys, konservatorijos moksleivis R. Serelis, dezaineris J. Sukis, geografas V. Uzdi-la; visuomenininkai: A. Žiemys, V. Butrimaitis; vietos politikai: J. Bartmanas, J. Baranaukas, J. P. Levickas, K. Zlotkus, T. Paluikis.

### Ant. Žiemys.

### SCRANTON, PA.

### Straikas nesibaigia

Šiuo laiku pas mus lyg juodas debes is laiko prislėges visą šitą angliakasių apielinkę. Zmoneliai angliakasiai betiksliai vaikščioja po gatves, sutikę vienas kitą, klausia, kada straikas pasibaigs. Baisus dalykas tas straikas, maineriai ir biznieriiai nusiskundžia del jų. Straikas visus lygiai kanda. Niekas nieko neveikia del visuomeniško labo, suversdami kaltę ant straiko, išskiriant Biblijos studentus, kurie darbuojas aiškindami bibliją ir pasakodami, kur randas numirėliai Oras čia gan šaltas, jeigu pasnigtų, sniegas laikytųsi, pakol saulė gerai neužkaitintų. Tiek rašysiu šį kartą apie Scranton.

Meldžiu gerb. Amerikos Lietuvos skatytojų, kurie gali plunksną pakelt, parašyt žinutes iš savo apylinkės, tuomi pasidalinsime mintimis, kur koki darbai einas, kur randasi straikas, o svarbiausia, kas ką veikia mūsų tautos laubai. Jei kas nori užsirašyt Am. Lietuvj, ar kitokiais reikalais, malonėkit kreiptis šiom antrašu:

V. Patalavičius,

601 Ruth Ave., Scranton, Pa.

### SHARON, PA.

Šis miestas guli prie Ohio valstijos ir vadinasi 3-čios klesos miestas (city), kuris vasaros metu puikiai atrodo. Viduris miesto klonije, iš abiejų šalių nedideli kalneliai, su gerom gatvėm ir medžiais užsodyta. Kai užėini ant kalno, kuris rubežiuojasi su O. valstija, atsižvelgiant į miestą, gražų pažiūrėt visokio tipo budinkai, stubos tarpe medžių žaliuojančių, ir išrodo labai didelis. Čia labai pagarsėjo plačiai žinoma firma Westinghouse Electric Co. Porą metų ar daugiau tam atgal, ši firma nupirko šapas ir daug žemės tuščios ir su triobom, pertaisė viską ir 3 didelius budinkus naujus pastatė. Jau daugiau kai metai laiko darbas pradėtas minėtoji dirbtuvė, visi šios apielinkės žmonės atydziai žiūrėjo ir su nekantrumu laukė Westinghouse, labiausia žydėliai, tuojaus pakėlė viską, nes jų čia nemažai yra ir visokias krautuves užlaiko savo rankose, tai ir su kaimom savotiškai elgiasi. Pasakai, nu kodėl taip viskas brangu? Tuojaus atsako: žiūrėk, žiūrėk Westing, bet dailu tik pažiūrėt iš lauko. Prastam darbininkui visai mažai mokama, rods 30-40 centų į valandą, tai sunku žmogui padaryt pragyvenimas su šeimyna. Ir dar siuloma kiek-

vienam, kad pirkty kompanijos stubą, kuri pristatė pereitą vasarą gal apie 150, kurių kaina nuo \$5,000 iki \$10,000, žinoma ant išmokėjimo. Bet matyt tik kelios parduotos, o taip visos stovi puikios stubos su visokiais įtaisymais, bet gal žmonės bijosi su kompanija užsikabyt, kad įmokėta suma nežlugtų.

### Sharono lotai

Keli susispietę, gal žydai, apipirko aplinkines ukas ir išrėžė į lotus del savo gero pasipelnimo. Agentai važinėja po tolimas vietas ir parduoda šiuos lotus. Vietiniam visai neparduoda, tik veža iš svetimų kraštų savo kostumierius apmokėdami gelžkelius ir valgyt sykį gerai duoda, ir išgert. Teko nueit ant stoties. Parėjo trukis nuo Pittsburgh. Žiurim, išlipa gal apie 30 ar daugiau žmonių. Tuojaus patiko agentai, supakavo į basus; dar kit nori pasidairyt ar nepamatys pažįstamą, tai agentėlis už rankovės ir traukia į basą. Nuveža į lotus, duoda pasirinkimą ir kainą pasako. Po valandos laiko vėl veža į Youngstown, Ohio stotį, veža atgal iš kur atvažiavę. Tai matot ką žmonės perka be gero apsižiurėjimo. Girdėjom yra ir lietuvių, kurie pirke. Jau įmokėję dalį savo centų ir jau nenori mokėt kitą dalį. Patartina lietuviams, kad tokių agentų neklausytų, kurie prišneka nebutus daiktus ne del žmogaus gerovės, tik del savo pelno (galit patįs savo noru atvažiuot ir pasiteiraut pas vietinius lietuvius, kad paskui nesigraudytumet).

### Lietuvių gyvenimas

Čia jų ne daug yra, galima ant rankų pirštų suskaičyt ir pusantro pavienio. Visi sutikime gyvena ir gerai, beveik visi turi įsigiję savus namus, apie jokiais partijias neužiima, nes nėra kam. Visi laikraščius skaito, bet visokių kaip tai, organą Tėvyne, A. Lietuvj; girdėt, kad geriausia myli pasiskaityt Saulę, Vilni, tai du, bet susiraukę žiuri į jas. Gal savo amžių baigia Sharone Vilnis.

Mikis ir suvargęs parvažiuoja vienas—ketina ir tas keliaut toliau. Bet mūsų lietuviai nesiginėja apie laikraščius, negiria vienas savo, o kitas savo, suėję apie savo reikalus pasikalba, neima domės į laikraščius. Nekurie vieni ant kitų visokiais purvais mėto, sako, gali laikraščiai bartis, o mes, lietuviai, pasiskaitę geruoju gyvenkime.

Darbai pas mus, galima sa-kyt, gerai eina, vienur biškį sustabdo darba, tai kitur geriau pradeda. Žodžiu sakant, lengva darbas gaut, kas jo nori kad ne ten, tai ten. Čia yra visokių išdirbysčių, kaip tai Westinghouse E. Co., Sharon Standard Tank Cor. Co., Petroleum Iron Works Co., kelios liejyklos, Carnegie Steel Co. Visi lietuviai gerus darbus turi ir neblogai užpelnija.

### Sharonietis.

### PEABODY, MASS.

### Amžini mučelnikai

Peabody groserninkų vargų aprašymas graudingesnis, negu visų šventų kančios. Tikri mučelnikai: atsikelia anksti, su vištomis, atidaro krautuves su rasa, uždaro su šalną, ir atgula vėlai su valkatomis. Jie nusiskuta barzdas ir iškrapšto ausis tik nedėliomis.

Vienam lietuviui groserninkui, p. Kryvi atsitiko nelaimė. Nuvažiavo į Malden miestuką parsivežt munšaino. Jis prisidėjo pilną troką munšaino, lėkė 45 mailas į valandą. Policistas sustabdė, klausit priežasties skubėjimo. Kryvi tyli. Paklausė ką turi troke. Kryvi tyli. Mikis išoka į troką, randa 40 galionų alkoholio. Paėmė troką, ir munšainerių, nuvarė į Malden, kur pastatytas po \$1000 kaučije.

26 d. lapkričio atsibuvo smoke-talk; L.U.Kliubo rengiamas. Pirmu kartu Peabody lietuviai taip gražiai apsiėjo. Pirmininkas K. Petkevičius labai atsižymėjo už jo prakilnius darbus. Visi draugai suteikia jam garbės žodį, norėdami, kad jis liktu pirmininku 1926 m.

### Peabodietis.

### Tas tikrai yr išmintingas

Tas tikrai yr išmintingas  
Ir gyvenime laimingas,  
Kuris prižada sieloj  
But kiekvienoj valandoj  
Tuo, kuo but tikrai norėtų,  
Kuomet mirtį paregėtų.

J. Naruševičius.

### Sulaukusi ryto pabudo gėlelė

Sulaukusi ryto pabudo gėlelė,  
Stebėdamos kelia į viršų galvelę  
Ir gėris saulutės skaisčios spinduliais  
Ir džiugina širdį lapeliais meiliais.  
Gėlele, už žmones esi laimingesnė,  
Užaugi be vargo, jautiesi ramesnė.  
Tu skėsti saulutės galingoj šviesoj  
Ir maudai žiedelį sidabro rasoj,  
Tau niekas daugiau nebegali rupėti,  
Tik trokšti laimingai, skaisčiai pražydeti.  
Sulauksi šalto vėjuoto rudens,  
Lapeliai nuo tavęs nubirs, negyvens.  
Prieš žiemą pagelsi, be laiko nudžiusi  
Ir vėjo parblokšta veik žemę supusi.  
Vienok tu šviesiai į pasaulį žiuri  
Ir baimės prieš mirtį jokios neturi.

J. Naruševičius.

## MOTERIŲ ĮDOMUMUI

### Oisterių sriuba

- Pusė kvortos oisterių
- 4 puodukai pieno
- 3 šaukštai sviesto
- Paprikos
- 1 riekutė svoguno
- 2 šakutės celerų
- 2 šakutės petruškų
- Druskos
- 1/2 bakavo lapo
- 4 šaukštukai sumaltų krekerių

Pašildyk pieną su svogunu, celerais, petruškom ir lapu, 20 minutų. Išimk svoguną, celerus ir lapus ir pridėk smulkiai sumaltus krekerius prie pieno. Pašildyk oisterius (išvalytus) rasale, kol kraštai pradės riestis. Pridėk oisterius prie pieno su druska, sviestu ir papriką, valgyt tuojaus.

### Lašišos pudingas

- 1 blėtė lašišos (salmon),
- 1 1/2 šaukšto sviesto
- 2 puodukai trupinių
- 3 kiaušiniai
- 1 1/2 puoduko pieno
- 1 šaukštukas druskos
- 1/2 šaukštuko pipirų

Išimk kaulus iš žuvies, ir gerai ją sutrink su mediniu šaukštu. Pašildyk pieną, pridėk sviestą, duonos trupinius, druską ir pipirus. Užpilk ant lašišos. Paskiausiai įplak kiaušinius. Supilk į taškuotą indą, išstatyk į kitą indą karšto vandens, kepk vidutiniam pečiui vieną valandą. Valgyt su pomidorų sosu.

### Pomidorų sosas

- 1 puodukas nusunktų pomidorų
- 1/2 puoduko vandens
- 1 šaukštukas druskos
- Pipirų žiupsniukas
- 2 šaukštai sviesto
- 1/4 šaukštuko svoguno sulties
- 1 šaukštukas miltų

Pašildyk sviestą, įmaišyk miltus. Pripilk vandenį, pomidorus, svoguno sultis, druską ir pipirus. Maišyk gerai. Virk 5 minutes.

### Porkėpsai su obuoliais

Apibarstyk porkėpsus su druska, pipirais ir prieskoniais. Pamirkyk išplaktam kiaušiny 4/5 duonos trupiniuose. Kepk 20 minutų. Sudėk ant karšto indo. Supiaustyk obuolius į 2/3 colio riekutes, neišimant šerdžių. Kepk, kol parus. Sudėk ant indo apie mėšą.

### Chantilly bulvės

- 4 puodukai bulvių košės
- 1/2 puoduko smetonos
- (ar 1/4 p. pieno ir 1/4 p. smetonos)
- 1/2 puoduko surio
- Druskos, pipirų

Sudėk bulves ant indo. Suplak smetoną tvirtai, įplak tarkuotą surį su druska ir pipirais. Užpilk ant bulvių. Kepk karštam pečiuje, kol suris ištirps ir smetona paruduos.

### Spinakų salatas

- Spinakų vidurinius, minkštus lapukus
- Citrino sulties ar acto
- druskos, pipirų
- paprikos
- aliejaus

Sudaryk salatų dresingą iš lygių dalių aliejaus ir acto ar citrino sulties, pridėdant biskį druskos, pipirų, paprikos. Užpilk ant žalių spinakų lapų, ir valgyt tuojaus. Gardus, sveikas valgis, jei parinksit jaunas, šviežius lapukus.

### Datulių pyragas

- 1 svaras datulių (be kauliukų)
- 1 svaras valako riešutų
- 1 puodukas miltų
- 4 šaukštukai baling powder
- 1/2 šaukštuko druskos
- 1 puodukas cukraus
- 4 kiaušiniai
- 1 šaukštukas vanilos

Išplak gerai kiaušinius, pridėk cukrų, gerai sumaišyk. Įmaišyk datules ir riešutus. Įsijok miltus, baling powder ir druską. Supilk į gerai ištaukuotą blėtą. Kepk vieną valandą karštam pečiui.

### Ananasų pudingas

Suraikyk užsilikusio pyrago į neplonas riekutes. Idėk vieną eilę į indą. Ant to uždėk eilę ananaso riekutė, vėl eilę pyrago, eilę ananaso, kol indas bus pilnas. Ant viršaus užpilk ananaso sultis. Tegul pastovi biskį. Valgyt su išplakta smetona. Vartojasi prezervuotas ananasas. Pyragą geriausia vartot sponge cake.

## STIKLO NAMAI

Stiklas, vienas iš reikalingiausių mūsų šiandieniniame gyvenime daiktų, buvo išrastas Egipte daug metų prieš Kristaus gimimą. Tuomet jis nebuvo vartojamas langams ir įvairiam tikslui, nes nežinojo kaip jį išdirbt. Vėliau išrasta permatomas stiklas, paleidžiantis šviesos spindulius. Vos 15 šimtmečių po Kristaus gimimo pradėta daryt stiklo langus ir tai tik namuose turtingų žmonių. Stiklas buvo brangus ir žmones apleidžiamis namus išimdavo su juo kaip su auksu ar kitokia brangenybe. Dabartiniame laike stiklas išdirbamas iš pigios medžiagos. Mūsų ištarpintų smilčių, kalkių ir pelenų padaro naują mūsų gyvenime daiktą. Geresnės rūšies stiklas reikalauja brangesnės medžiagos.

Pastaruoju laiku pasklydo mintis daryt namus iš stiklo. Tuotarp dar žmonės neprapatę prie tos minties ir negali sau įsivaizdinti gyvenimą stiklo namuose. Tačiau stiklo namai augalams yra paprastas reginys. Stiklo namai jau bandyta daryt. Berline yra namas, pastatytas iš stiklo ir lengvo plieno medžiagos. Buffalo, N. Y. tulas turtuolis turi pasista-

## Šis-tas

Gandas pasklydo, kad rusų dainininkas Feodor Šaliapin prisipažino pardavęs del pinigų velniui savo sielą. Šaliapin paaiškino, kad, išvažiuavęs iš Rusijos be skatiko, prierastas buvo parduot savo dailą ten, kur geriau apmoka, bet jo siela vargiai velniui pateks.

Esperanto pirmas leidinis pasirodė 1887 metais, paruoštas lenkų akių specialisto Lazaro Ludwiko Zamenhoff. Leidinio užvardis buvo "Kalba Dr. Esperanto" reiškė "turintis viltį." Esperanto kalba turi 2900 pamatinių ir 2000 techniskų ir mokslo žodžių. Nuo karo laiko esperanto kalba žymiai prasiplatino Anglijoje, Vokietijoje, Austrijoje, Čekoslovakijoje ir po pietinę Ameriką. Ypatos, mokančios kelias kalbas, išmoka esperanto kalbą skaityt, rašyt ir kalbėt laike trijų mėnesių.

Paskutinis Turkijos valdonas sultanas Mohamedas VI, gyvena dabar ramiai San Remo, Francijoje, paskolintais arba sudovonotais giminių ir draugų pinigais.

Pirmas geografiškas žodynas parašytas šeštame šimtmečiuje Stepono iš Bizantijos. Vos sklypai jo iki šiai dienai užsiliko.

Išparduoti per licitaciją New Yorke, laiška Benjaminu Franklino atnešė \$2900. Iš viso buvo 11 laišku, viename apkaltinimas šalies vergų pramonė.

Leon Kameneff pralino Leoną Trockį nusisūsdmas jį į Krmą pasižiūrēt ar negalima ten kur nors įsteigt kitos Palestinos. Da-

tęs stiklo namą, kurį rodo turistams kaip paskučiausią išradimą.

G. A. Shields iš Columbia, Ohio, sumanė sutvert korporaciją stiklo namų statymui. Išrasta mašina darymui stiklo lentų ir bliokų įvairaus didumo ir storio. Lentos bus 3/8 colio storio, 30 colių pločio ir 9 pėdų ilgio, druto nepermatomo ir įvairių spalvų stiklo. Namai turės cemento pamatą, medžio rėmus, stiklo sienas ir stogą. Stiklo namai bus pigesni statyt negu kitokios medžiagos, nes nereikalaus jokių užbaigimų, nę padailinimų, nę reikės plasterio, popierų, baltinimų, dažymų ir kitokių brangių ir greit nudėvėjamų pataisymų, kurie daug lęsuoja namų savininkams ir reikalauja aukštų nuomos kainų. Apart to, tokie namai bus sveikesni gyvent, nes švarumą galima bus lengviau užlaikyt. Dul-kės ir nešvarumai neturės progos įsiveist taip lengvai kaip medžio ir molio namuose.

Žmonija niekuomet nestovi ant vietos, vis eina pirmyn ir ieško budo palengvyt ir pagerint savo gyvenimą. Gal ateinanti gentkartė gyvens, kaip pasakų karalaitės, stiklo palociuose.

bar Kameneff stengiasi įkvišt Trockį į Centralinį Išpildomąjį Politikos Biurą. Nieko stebėtino, kuomet Kameneff ir Trockis yra švogeriai.

Daugiausia negrų yra apsigyvenę Philadelphijoje. Dabar skaitliuojama 160,000 negrų.

Ispanijos moterys, norėdamos visame lygybės su vyrai ėmėsi bulių ristinų. Keletas moterių užsiima erzinimu bulių. Panelė Rerande bandė gaut leidimą 53 ypatos ant kiekvienos matadoro (bulių užmušėjo)

valdžia leidimo nesuteikė. Organizuoti S. Vals-tijų darbininkai neužilgo turės Washingtono savo apdraudos kompaniją su \$2,000,000 kapitalo.

Papa Piušas XI, priimant per audienciją New Jersey Amerikos šventkeleivius gavo nuo delegacijos dovanų mašną su \$700.

Azija turi didžiausią skaitlių gyventojų. Viso randasi 921,000,000, išėina 53 ypatos ant kiekvienos bertaininės mylios.

## Audra girioj viešpatavo

Audra girioj viešpatavo Lauždama storus medžius, Su žaibais ir su perkunais Darė nuostolius baizius. Ir pataikė uždegt medį, Kur lizdelį sau turėj' Susivijusi lakšutė, Kur vaikeliai jos tupėj'. Medis dega ir dejuoja Išsiskyręs nuo kitų, O paukšteliai gailiai verkia Tarp bangų liepsnos karštų. —O, brangioji motinėle, Kodėl tu neateini? Kame užtrukai, brangioji? Kur šią valandą buni? Kad tu nors prie mūsų butum, Kol įgyšim sparnelius Ir galėsime išlėkti, Pasirinkę sau kelius. Liepsna pasiekė viršunę, Kuri jau pradėjo degt Ir paukšteliai ten tupėje Turėj' gyvybės netekt. Čia atlėkus motinėle, Dairosi visur aplink Ir nei lizdo, nei paukštelių Niekur ieškant nesutink'. Šaukia kartą, šaukia kitą, O jų balso negirdėt. Ir pradėjo gailėstingai Iš visos širdies čiulbėt. Jau senai naktis atėjo. Visi miega sau saldžiai. Tik lakštingala nemiega Nusiminusi didžiai. Ir lig ryto graudžiai čiulba, Šaukia savo vaikelius Ir negali prisišaukti, Nei paguost mažutėlius...

J. Naruševičius.

## Aš prieš tave jaučiuos

Aš prieš tave jaučiuos Taip, kaip sapnas saldus, Kurs užmigdo švelniai Šprogtant gelių žiedus. Aš, kaip lengva banga Sau rituos nežymiai. Aš kaip nendrė linkstu Ir keliuosi ramiai. Aš, kaip dulkė gėlės, Kaip žolė supama Lankoj vėjo švelniaus Ir audros laukdama. Aš, kaip tiršti ukai, Pasikėlė aukštai, Per kuriuos tu manęs Visiškai nematai.

J. Naruševičius.

## Nedrumsk numirusiems ramybės

Nedrumsk numirusiems ramybės, Belankant kapus nebeverk, Verčiau atėjęs juos papuoški— Gėlėmis kapus apiberk. Gali tu šaukti kuogarsiausiai, Ką tik širdis tavo patirs, Nei vienas gulintis kapuose Neatsilieps ir neišgirs.

## Ne tik tas yr nusikaltes

Ne tik tas yr' nusikaltes, Kurs blogai drįsta kalbēt, Savo artimą apšmeižia



## SEIMYNINKĖMS KELRODIS

Rašo ISABELLE KAY

Lietuvė šeimyninkė Amerikoje visados trokšta gaut patarimų, pagerinimui jos žinojimo atlikinėjant pareigas kaip šeimyninkė ir motina. Šitose skiltyse kas savaitę tils straipsneliai, kurie bus įdomūs kiekvie nui Lietuvei šeimyninkei.

RODYKLĖ No. 78

Virimo receptas Apie ketvirtadalis pinigų praleidžiamų ant maisto turėtų eit ant grūdinių valgių. Grūdai yra labai maistingi. Senoje tėvynėje žmonės valgo juoda duona, ryžius, makaronus, ir čielus grūdus, kurie yra namie sumalti, ir duoda su pienu. Tie papročiai yra pergeri numest. Šioje šalyje namie malamų grūdų vietą užima produktai pagaminti grūdų kompanijų. Daug yra skanių grūdų gatavų valgių. Šeimyninkei reikia tik atidaryt dėžę ir supylus į torielką duot valgyt su pienu arba smetona. Sekantis receptas yra vienas, kuris labai sveikas ir turėtų but valgoma mažiausia svaį savaitėje.

- Sėlenos su Smetonutais Ryžiais
- 1/2 puoduko ryžių
- 1/2 puoduko sėlenų (bran)
- 1 puodukas vandens
- 1 puodukas pieno arba skystos smetonos
- 1/2 puoduko druskos

Numazgok ryžius ir sudėk į dubaltavą virdulį užpylus vieną puoduką vandens, virk iki vanduo susigers. Paskui dadėk druskos, sėlenas ir pienu, ir virk iki ryžiai suminkštės. Duok į stalą su smetona ir tarkuotu nutmegu, jeigu patinka.

### Naminiai Pasigelbėjimai

Nuvalymui suteptų limpančių pialno klevišų, trink juos su šmoutu minkšto skarulio pamirkyk alkoholyje. Kuomet mazgoji stalinius lininius užtiesalus, dadėk į vandenį biskį kerrosino. Tas priduos lininiams žibėjimą.

### Grožės Patarimai

Kuomet mus patraukia koks gražus veidas, jo akis pirmiausia padaro ir mus įspudi. Atbukę akis arba silpnos, taipgi ašarojančios daugiausia esti nuo perdidelio įtempimo ir persidirbimo. Kuomet skaitai arba siuvi turi sėdēt taip, kad šviesa pultyt iš kairės pusės nuo peties, taip, kad ji nešviestų tiesiai į akis, bet pultyt tiesiog ant to daikto, į kurį žiuri. Geras budas atgaivinimui ir atilsinimui akių yra švelniai braukiant pirktu galais užmerktas akis. Spausk lėtučiai ratu braukiant, pradėdant nuo baltimo iki lėliukės. Po to vėl užmerkus akis reikia uždegti ranka iki jos atsigavys. Daryk tą tankiai ir perplauk akis nuolat su nelabai suriu vandeniu naudojant akiai plaut puodelį.

### Ypatinga Sveikata

Appgalvotas valgymas ir gėrimas sykiu su užtektinai tyro oro, miegojimas gerai ventiliuotam kambary, šilta maudynė sykiu ar daugiam savaitėje ir geras pasivaikščiojimas kasdien, pagelbės gamtai dirbt savo darbą atsakanciai. Gera sveikata reikiša smagumą, o sveika, linksma moteris yra malonus dalykas. Jokia moteris negalės turēt skaisčių akių, gražios odos ir smagios eisenos, jeigu ji neparūpins savo plaučių oksigenu atsakanciai ikvėpuodama tyrą orą. Reikia vengt visų saldumų, cukraus, miltinių valgių ir blynų per kokius tris mėnesius ir naudot tiktai vaisius ir daržoves, ir pamatysi kaip oda patyrės ir pasidarys, akis tiks skaisčios, žandai ir lupos raudonos, taipgi buti jaunėsnė ir energingesnė.

Ir nebijo nusidēt, Bet ir tas, kuris paklauso Pikto žmogaus apkalbos Ir jai dvasioj pataikauja Bejieskodamas naudos.

## Šviečia mėnulis liudnai

Šviečia mėnulis liudnai Plaukdams dangaus aukštumoje, Tykiaai skalauna krantus Bangos nakties tylumoje. Tyli užsnuodus giria, Lyg kaž-ką mąsto giliai Ir nebeonor sušlamēt, Judint lapelius švelniai. Tykiaai pakrantėj einu, Eidams į upę dairaus, Skęsta šešelis dugne, Traukia pažvelgti tuojaus.

## Nieks negali

Nieks negali nuo tavęs Atimt tai, kas yr brangu— Tavo sielą pražudyt Tarp gyvenimo bangų, Jei mokėsi ją apgint, Su piktybėmis kovot, Tai joks priešas negalės Kelio laimės tau pastot.

J. Naruševičius.

## Jau tas pats yra piktybė

Jau tas pats yra piktybė Niekto gera nedaryt, Apsileidusiam gyventi, Kas mus gali pražudyt. Žmogaus priedermė gyvenant Darbuose atsižymēt Ir prie artimo gerovės Kuodaugiausiai prisidēt. Tad užmirškime mes save, O atminkime kitus, Tai tuo pat ir mūsų dvasioj Meilė artimo pabus.

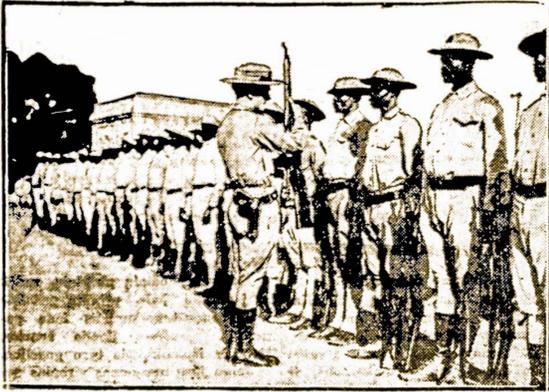
J. Naruševičius.

## VALGIŲ GAMINIMAS

Vienatinė lietuvių kalboj tokia knyga. Joje rasit visokių receptų, pamokų, patarimų, kaip virt valgius, kept duona, pyragus, daryt alų, vyną, viet prezervus, kept paukštieną, sutaisyt stalą, patarimai namų ruošoj, ir tt., ir tt. Viso yra arti 400 receptų, patarimų, ir tt. Sulyginant su jos verte, kaina labai pigi— apdaryta \$1.50, neapdaryta \$1.25. Reikalaukite tuojaus.

AMERIKOS LIETUVIS,  
14 VERNON ST., WORCESTER, MASS.

HAITI, JUODA RESPUBLIKA



Amerikos oficerai peržiuri Haiti žandarų

Haiti, Karibų juoda respublika, turi nemaža davinę. Ji, bendrai su Santo Domingo respublika, užima Hispaniola salą, 50 mylių nuo Kubos. Kalnai ir upės sudaro jos rytinį rubežį, už kurio guli Santo Domingo. Haiti turi 10,400 ketvirtainių mylių, yra didesnė už Mass. valstiją. Santo Domingo yra veik du syk didesnė už Haiti.

Prie pakraščiu, Haiti žemė yra nepaprastai derlinga ir gili. Prie menkiausių priežiūros, ji išduoda gausius vaisius. Auga cukranendrės, vata ir kakao. Haiti kava žinoma visame pasaulyje del gardaus skonio. Naturalistai sako, kad ten auga virš 75 rūšių vaisių, daržovių, grūdų, ir tt. Kiek aukščiau, auga rugiai, miežiai, kviečiai. Dar aukščiau, ant kalnų, randas tankus miškai.

Haiti rastą anglies, geležies, vario ir kitų mineralų, kurių iškasimas apsimoka. Conquisadorių dienose, Haiti aukso ir sidabro kasyklos suteikdavo Ispanijos karaliui daugiau negu \$30,000,000 vertės šių mineralų kiekvienais metais.

Salis turtinga mineralais, vaisiais, bet jos istorija dar turtingesnė. Columbus išlipa čia pirma. Ir čia, kur dabar Santo Domingo, jis buvo įkalintas, ir čia jo kaulai buvo atgauti, jam mirus, išsėtis žemėje, kurią jis atrado. Čia Pizarro ir Cortez vaikščiojo po gatves, pirm negu iškeliavo rast Ispanijai naujas karalystes Peru ir Meksikoj. Čia buvo Naujos Ispanijos kultūros ir mokslo centras.

Šešioliktam šimtmečiui anglų plėšikai, švaistydamiesi po Ispanijos juras, kenkė Haiti komercijai. Francūzų plėšikai atvyko, įsteigė koloniją netoli, Tortuga saloj, iš kur išsiveržė, 1630 metais, išvarė ispanus iš Haiti, vėliau iš Santo Domingo. 1775, pagal sutartį, Francija įgijo visą salą.

Pabaigoj 18 šimtmečio, Francijos revoliucija atsiliepė ir Haiti, baltųjų pozicija susilpnėjo, kol pagaliau negrai vergai sukilo ir išnaikino veik visus baltus gyventojus. Respublika buvo paskelbta ir prezidentas išrinktas. Prezidentas tuoj paskelbė save imperatoriumi Port au Prince'e. Kad nepasiduo, kitas juodukas šiaurėj paskelbė save karalium Cape Haitien'e, ir pasikyrė visus savo gimines grafais, karalaičiais, grovais, ir t.p. Nuo to laiko, natu-

liai buvo regresuojama iki dabar. Vidujiniai reikalai pradėjo nustot svarbos, suturtės, nesutikimai visur atsirado. Būriai ginkluotų negrų keliavo po šalį, degindami, plėšdami, kas papuolė. Kiekvienas negras, kuris galėdavo surast ginklų sau ir pasekėjams, paskelbė save karaliumi, ar prezidentu, ar generolu, surinko sau "kariuomenę," ir ieškojo garbės.

Iš pradžios, gražus namai ir palociai ten kadaise buvusiu francūzų, teikė gražaus grobio, bet kaip viskas buvo sudėginta ir išnešta, pasilikė bevečiai. Kadangi "ištikimusius" reikėjo maitinti ir užlaikyti, "generolai" atkreipė dėmesį į savo tautiečius, kurie po sukilimui bandė ramiai gyvent, ardami žemę. Nepalaujamus vagystės, užpuolimai sunaikino viską. Žmonės su iniciatyva ir kiek mokslo, nusikraustė į pajurius miestus. Kiti, apleidę savo ukes, slėpė kalnuose. Savininkų apleistai, namai sugriuvo, kulkai apžėlė, ir, vienos gantkartės laikotarpy, sunkiai išdirbti laukai pavirto į raistus, kokiais buvo pirmesniais laikais.

Siame barbarizmo karnivale, religija turėjo savo vietą. Atgijo žmogėdystė ir Afrikos raistų voodoo magija su visu savo pasibaisėjimu. Raganai žudydavo kudukius ir gyvunus, kaip auksas dievams. Įėjo mada nuodyti ir mirtinai prakeikti žmones. Misijonieriai pranešė, kad 4/5 salos gyventojų tiki ar dar bijos tų raganų, net šią dieną.

Marių pakraščiuose gyvenimas visai kitoks. Čia valdė mulatai ir inteligentiški negrai, kurie stengėsi palaikyti tvarką ir valdžios formą. Jie tapo turtingi perkliaudami su Europa ir Amerika. Tokios turtingos šeimynos sudarydavo koaliciją, išrinkdavo prezidentą, apvogdavo išda, paskolos reikalavdavo iš svetimų šalių, ir užimdavo visas viešas pozicijas. Dingus jų įdomumui valdžioje, nauja koalicija susitveria, kuri pastato naują "respublikos liberatorių," pasamdo vagių gaujas, pradeda revoliuciją, nužudo prezidentą, ir jo vieton paskiria naują. Tuomet viskas vėl atsikartoja iš pradžios, su tom pačiom pasekmėm.

1903 m. prezidentų priviso tiek daug, sukilimai tiek prasiplatino, kad Suvienytos Valstijos buvo priverstos atsistat savo pulkus ir teikti šalei savo priežiūrą.

GYVENIMAS PERSIJOJE



Jauni Persijos piliečiai

Persija, ant kurios sosto dabar sėdi Riga Khan, yra viena seniausių karalysčių. Ji turėjo karališką valdoną per 25 šimtmečius, nuo 550 prieš Kristų, kuomet Cyrus Didysis užkariavo Mediją, ir, prikergejęs ją prie savo šalies, užvardino visą Persiją. Jos istorija pilna garbingų įvykių; ji pasauliui pateikė mokytoją Zoroasterį, poetus Firdawsį, Omar Khayyam, Saadi, ir Hafiz, ir kareivius ir vadovus Darius 1, Shapur 1, ir Shah Abbas. Ją nekarta buvo užplūdę priešai. Smarkiausias jų buvo, Genghis Khan su savo mongolais, kuris gyrės užmušęs 13,000,000 žmonių.

Šiandien, Persija, nors sumazina, yra daugiau 3 sykių didesnė už Franciją, bet turi tik 9,500,000 gyventojų, 15 del kiekvienos ketvirtinės mylios. Galima keliauti kelias dienas, nesutikęs žmogaus, nesiekęs kaimelio.

Lut, ar tyrai, sudaro patį Persijos centrą, atskiria šiaurinę dalį nuo pietinės, ir rytinę nuo vakarinės, kenkiant susinešimui. Transportacija taip brangiai atsieina, kad kaip-kurios vietos visai atskirtos, negali tikėtis paramos iš kitų savo šalies dalių.

Persijoje yra visokio klimato. Prie Kaspijos jurių, oras šiltas su 10 colių lietaus. Kalnuose oras visai sausas, neauga žolė, medžiai, tik ant iriguotos žemės priekaimių. Prie Persijos įlankos, oras taip karštas, kad europiečiai negali jo pakęst. Gyventojai negali auginti datulės, priprastą maistą, be irigacijos pagelbos, taip sausa ir karšta si sekcija.

Visoj Persijoj yra tik 350 mylių gelžkelio. Yra tik viena upė Karun, kurią galima naudoti navigacijos tikslams. Ji įplaukia į Persijos įlanką. Tavoras pervežamas ant kupranugarių, asilų ir mulų. Šis transportacijos budas brangiai atsieina ir užima ilgą laiką. Keleivis keliauja keliais karavanų išmintais per šimtmečius.

Viešbučiai labai prasti, jei kur juos užėini. Paprastas pakeleivių namelis pilnutėlis negeistino brudo. Skyklės išpiautos sienose vieton durų ir langų. Rakandų nesimato, maisto sunku surast.

Persai yra arijonų kilmės, kalbos sudėjimas panašus į anglų, pav. angliškai tėvas—father, persiškai pidar; motina—mother, madar; brolis—brother, bradar;

duktė—daughter, dukhtar. Jie yra gražiai nuauge, turi juodas akis, ir oda ne tamsesnė už italijonų. Jie yra mandagūs, greitai, mėgsta kalbėt ir diskutuoti.

\* Persija yra mohametoniška nuo arabų užkariavimo jų 641. Randasi keli tuktančiai ugnies garbintojų, Zoroastro sekėjų, kurie yra aštriai persekiojami.

Persas yra viešpats ir ponas savo namuose, taip, kaip Abrahomas ir Jokubas buvo patriarchų laikuose. Jis turi visą galę ant žmonos, vaikų ir tarnų, su kuriais elgiasi, kaip jis nori. Kuomet moteris atiduodama vyrui su kraičiu, jis labiau atsižiuri į ją, kaippo nuosavybę, negu žmoną. Ji negali parodyti atidengto veido jokiam vyrui, tik savam vyrui ir artimiems giminiams. Delei jos beveik kalėjiminio gyvenimo, sunku jai gaut teisybę, kuomet nusikriausta. Ji turi porą teisių, pav. perskyroje.

Vyras, gavęs perskyrą nuo žmonos, turi gražinti jai jos kraitį. Jei ji reikalauja perskyros, vyras pasilaiko kraitį ir jos turta. Žiaurus vyras, norėdamis skirtis, priverčia jas reikalaut perskyros. Jei vyras supyksta ant žmonos, ir tris sykius taria "aš skiriuos nuo tavęs", jie yra legaliskai persiskyre. Jei norėtų vėl susituokt, žmona turi apsisvert su kitu, ir atskirt, pirm negu gali vėl gyvent su pirmu vyru. Persės visas džiaugsmas rišasi vaikuose.

Persas atsikelia prieš ausrą. Jis greit apsirengia, apsimaua juoda vilnone keputelę, apsimazgoja rankas, veidą ir kojas, ir meldžiasi ant specialio divono, atsikusęs į Mekką. Jis meldžiasi taip tris sykius—iš ryto, per piet, ir saule leidžiantis. Prie poterių šaukia muezzin iš bažnyčios. Po maldos, jis pasivalgo pusryčius—saldžios arbatos be pieno, ploną blynėlį duonos, ir saldumynų. Pavalgęs, užsiruko kaliau, vandeninę pypkę. Pietams, patiesia kailį ant žemės, ant jo padeda indą "zilau"—ryžių su mėsa ir daržovėmis. Persas pavalgo, atsidedęs ant kulnų. Neverta į šakutės—tik dešinės rankos pirštus. Nemandagu vartot abų rankas. Pavalgęs, nusiplauna rankas ir eina primigt.

Svečiams užkandžių paduoda arbatos, vaisių ir saldumynų. Vakariene valgo ma vėlai, apie 9 val. vakaro. Pavalgę, visi tuoj eina gult.

JUOKAI



Įnamė:—Ar jau ponas eina namo važiuot?  
Svečias:—O ne! Aš dar nevažiuosiu per valandą, bet turiu pradėt sukt savo seną makabilių.



Patį:—Ar nebutum priešingas, kad aš suraityčia plaukus kaip kitos daro?  
Vyras:—Neraišyk! Už ko tavo paimsiu kaip reiks pamoką duot?



—Ko daugiau skaitau ir studijuoj apie šitą pasaulį, tuo aš mažiau suprantu!  
—Aha, tai tamsta esi geras studentas.

Prisilaikant Mahometo religijos, persai negali gert svaigalų. Bet gardus vynai ir gėrimai iš Shiraz, Hamdan ir Isfahan, prigundo ne vieną sugriešyt, ir jis geria tol, kol apsvaigsta.

NEPAPRASTI VARDAI

Manchester Guardian atspausdino surašą nepaprastai skambančių vardų, kuris parodo, kokį skonį! Taip kurie žmonės turi rinkime vardų. Perskaitę, gali stebėtis, kaip žmogus, pridengtas tokiu vardu, gali gerbt savo tėvus, kurie suteikė jam panašų užvardinimą. Vienas liudinikas, po prisieka, turėjo prisipažinti, kad jo tikras vardas buvo Jolly Death (Smagi Mirtis)! Kiti pavyzdžiai: Bodica Basher, Happy (Linksmas) Jiggins, Haystack Brown (Šieno kugis Rudas), Anno Domini (Viešpaties metuose) Davis, Judas Iskariotas Burton, Ananias Cutting, Odius (Nepakenčiamas, biaušus), Ieaton, Bovril Simpson, Sardine Box (Sardinkų Skrynūtė), Joscoe Ann Reynolds, River Jordan (Jordan upė), Not Wanted (negeistinas) Simpson, ir Onctoo-many (Vienas-perdaug) Simpson. Galima surast daug daugiau panašių juokingų vardų. Lietuvių kalboj ir, be abejo, randasi keistų vardų, jei kas norėtų patyrinėti.

ARKLIAMS Sniego PAVAZOS

Dirbant Idaho, Montana kalnuose, arkliai buvo pririšamos lentukės prie kanopų, kaipo sniego pavažas. Arkliai išmoko juos greit vartot. Tas palengvino jų darbą, sulaukė nuo smukimo į sniego pusnis.



Stora boba:—Aš nesuprantu ko tie vyrai taip įsimyli į lietas moteris? Aš viena verta dviejų.

Vyras:—Taip, taip, mano miela, ir voga tau pritar.



Mergina:—Na, aš jau gatava pasipuošus eit ant vakarėlio. Mama, pažiūrėk, ar gerai atrodau?  
Motina:—O taip, tu labai puikiai atrodai, bet užsidėk didžiuosius karelius, nes labai šalta.



Vaikas:—Ponuli, ugnis, ugnis, ugnis!  
Praeivis:—Kur, kur? Jau aš senai noriu rast ugnies cigarų užsidegt.



Pati:—Ką, ar sumazgojai to rielkas?  
Vyras:—Ne, pradėjo kelt revoliuciją, tai išmečiau per langą.

Kolegijos profesorius:—Matamsta, mūsų mokslo kurikulumas talpina savyje visokius sporto žaidimus.  
Ukininkas:—Taip, taip aš matau, kad mano sunui mažai teks mokyti.



Patį:—Ar tu žinai, kad mes moteris, organizuojames krutamus kino paveikslus išvalyt iš miesto?  
Vyras:—A, taip! Na, tai kuknė dar pabus nevalyta kojį laiką.

"Am. Lietuvio" Knygynė. galite gaut Visokių laiškams popiero

KAS TAI YRA —

**"ŽMONIJOS ISTORIJA"**

Tai yra puikiausiai paveiksluota, 500 puslapių knyga, pradanti apskyt žmonių gyvenimą ant žemės su pradžia vystymosi iš žemesnių gyvūnų, apskaito plačiai tą šiose dienose svarbų klausimą, Evoliuciją.

Leidžia "Dirva"—kas iškalno užsiprenumeruos, gaus už \$2.00 (ir 25c. už persiuntimą). DIDŽIAUSIAS VEIKALAS UŽ TOKIUS PINIGUS! Prenumeratorių vardai tįps toje knygoje. (Reikalaukite cirkuliuro dykai, paaiškinančio apie knygą).

**"GALIUNAS"**

Drama iš Lietuvių pasakiškų kovų su žmogėdžiais senovės laikuose. Irgi leidžiama prenumeratos keliu, kaina dabar tik 25 centai. Po išspausdinimo bus 50c. ar 75c.

**"Dirvos" Knygynas,**  
3352 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO.

**ŽODYNĖLIS**

GERIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ

**KALBA.**

Turėdamas kišeninį žodynelį, sutsitytą pagal geriausią kalbamokslinį būdą, be kito pagelbos išmoksi skaityt, rašyt ir kalbėt. Kaina tik 75 centai. Galima gaut pas

**M. PALTANAVIČIĄ,**  
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

**PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET**

Foreign Language Information Service

**ISIRINK MAISTĄ ISMIN-  
TINGAI**

**Studijuok Šias Penkias  
Maisto Grupės**

Kiekvienas maistas ką val-  
gai gali būti įdėtas į vieną ši-  
tų grupių. Kiekviena gru-  
pė atlieka tam tikrą užduotį  
išmaistinė kuno. Vertėtų  
išrinkt maistą iš kiekvienos  
grupės kasdien.

1. Daržovės arba vaisiai.
2. Pienas, kiaušiniai, žuvis, mėsa, suris, šabelbonai, žirniai, pinacai.
3. Javai—kornų miltai, avižos, ryžiai, duona ir t. t.
4. Cukrus, siropai, džėlė, medus ir tt.
5. Riebumas—sviestas, margarinas, medvilnio sėklių aliejus, alyvų aliejus, riebumai, lašinti nuo kepsnio, taukai.

Gali vartot vieną maistą  
vieton kito to pat grupėje.  
pavyzdin, avižos gali būti  
vartotos vieton kviečių, i-  
kiaušiniai, o kartais šabelbo-  
nai vieton mėsos; bet avižos  
negali būti vartojamos vieton  
pieno. Vartok ir avižas ir  
pieną.

**Jums Reikia Maistą iš  
Kiekvienos Grupės Kasdien**

—Nepraleiskite nė Vienos.  
Štai Priežastis Kodėl Jums  
Reikia Tų Penkių Grupių:

Vaisiai ir daržovės sutei-  
kia dalį medžiagos, iš kurios  
kunas yra padarytas ir pa-  
gelbsti jo daugybei dalių ge-  
rai veikt. Jie pagelbsti iš-  
vengti žarnų užsikimšimo,  
kuris padaro jusų galvą  
skaudėt ir padaro jus ram-  
biais. Rušis, kurias išsiren-  
ki, paeina nuo sezono, bet  
atsimink, kad pigesni vai-  
siai tankiai turi tą pat vertę  
kaip brangesni.

Pienas, kiaušiniai, žuvis,  
mėsa, žirniai, šabelbonai—  
Šie pagelbsti subudavot au-  
gantį kuną ir atnaujinti nu-  
dėvėtas dalis. Tas tai jų  
svarbiausia užduotis. Džio-  
vinti žirniai ir šabelbonai pa-  
daro gerus valgius vieton  
mėsos, laiks nuo laiko, bet  
nepraleisk anų maistų visiš-  
kai. Pienas yra labai svar-  
bus. Pirk bent puskvortę  
ant dienos del kiekvieno na-  
rio šeimynoje. Joks kita  
maistas negali užimt jo vie-  
tą del vaikų. Sutaupyk pi-  
nigų ant mėsos, jei tas buti-  
nai reikalinga, bet nesisku-  
pėk pieno.

JAVAI. Duona ir pusry-  
čiams valgiai. Šie valgiai  
veikia kaip kuras, kad ge-  
lėtumet atlikt savo darbą,  
maždaug taip kaip gazolinas,  
bedegantis automobiliaus in-  
žine padaro jį eit. Tą jus  
galite laikyti jų svarbiausia  
užduočia. Ir paprastai jie  
yra pigiausias kuras, ką ga-  
lit gaut. Priegtam, jie  
suteikia kunui dalį subuda-  
vojimo medžiagos.

Nemanyk, kad kviečių duo-  
na yra vienatinė rušis javi-  
nio maisto. Tegul šiaurės pa-  
mėgina Pietų kornų duoną,  
o Pietūs šiaurės avižų košę.  
Pusė užsiganėdinimo virime  
yra pamėginimas naujų  
daiktų. Avižų pudingas yra  
labai skanus.

Cukrus ir siropai yra ku-  
ras, taipgi, ir jie priduoda  
skonį kitiems valgiams. Tai

naudingas maistas, bet dau-  
gelis žmonių valgo daugiau  
jo negu reikia. Saldūs vai-  
siai, suprantamai, turi daug  
cukraus ir yra tinkamesni  
vaikams negu saldainiai,  
Riebuma, tai kuras—ypač  
reikalauja sunkiai dirbanti  
žmonės. Atmink, kad bran-  
gi riebuma nėra nė kiek ge-  
resnis kuras už pigią. Var-  
tok nuo kepsnio nulašėjusių  
riebumų. Neleisk mėsinin-  
kui nupiaut taukus nuo mėsos.  
Tie taukai jums pri-  
guli. Vaikams reikia sviesto  
riebumos. Duok jiems už-  
tektinai to cielame piene ir  
svieste.

**PRADĖK DIENĄ GERAI  
SU GERAIŠ PUSRYČIAIS**

Vartok Vaisius  
Vaisiai pagelbsti užlaikyti  
jusų kuną geroj sveikatoj ir  
išvengt žarnų užkimšimo.  
Vartok šviežius vaisius,  
kuomet tas galima.

Vartok džiovintas slyvas,  
džiovintus obuolius, džiovin-  
tus aprikotus. Pamerk juos  
vandenyje per naktį ir virink  
juos gana ilgai, kad būtų  
minkšti. Vartok datules arba  
rozinkas. Šios yra labai  
geros, jei pridėsi prie by ko-  
kių grūdų košės 10 minučių  
prieš nuėmimą nuo pečiaus.  
Tada nė nereikės cukraus  
pridėt.

Vartok nunokusias bāna-  
nes su tamsiom žievėm. Ban-  
nanės su žaliai geltonom  
žievėm yra sunku sužlebčiot,  
jeigu neišvirtos.

Vartok Grudus  
Kornų miltų (meal) košę,  
avizinės kruopos, ryžiai,  
mainsinė košė.

Sie yra daug pigesni ne-  
gu "gatavi valgyti" pusry-  
čiams valgiai. "Gatavas  
valgyti" pusryčių maistas  
gali lėsuot 15 centų už didė-  
lį pakelį, bet jei tame pake-  
lyje tilpsta tik ketvirtadalis  
svaro—tai 60 centų ant sva-  
ro už grūdus. Tas tai jau  
aštuonis ar dešimtis sykių  
brangiau už kornų miltus  
(cornmeal) po 6 ar 7 centus  
ant svoro. Žiurėk į svarumą,  
kuris pažymėtas ant pakeiio  
ir gauk kiek galima daugiau  
už savo pinigų.

Kornų miltų košė ir avizi-  
nė košė yra geros tik ku-  
omet buna gerai išvirtos.  
Daugelis žmonių vartoja  
per mažai druskos ir never-  
da košę gana ilgai.

Idant išvirti kornų miltų  
košės del penkių žmonių,  
vartok 1½ puodukų kornų  
miltų, 2 šaukštuku (lygius)  
druskos ir 5 ar 6 puodukus  
vandens. Pirmą užvirink  
pasudytą vandenį. Įmaišyk  
kornų miltus povaliai. Ne-  
leisk pasidaryt šmotams. Vi-  
rink mažiausia 30 minutų.

Ta košė dar geresnė, kuomet  
virinama per 33 valandas ar-  
ba per naktį. Vartok dubel-  
tavą puodą, ant užpakalio  
pečiaus arba be ugnies vir-  
tuvę (fireless cooker).

Del avizinės košės vartok  
2½ puodukų avizinių kruo-  
pų, 2½ šaukštuko druskos,  
5 ar 6 puodukus vandens.  
Užvirink vandenį. Įmaišyk  
povaliai avizines kruopas

Užvirink vandenį. Įmaišyk  
povaliai avizines kruopas

Užvirink vandenį. Įmaišyk  
povaliai avizines kruopas

Užvirink vandenį. Įmaišyk  
povaliai avizines kruopas

Užvirink vandenį. Įmaišyk  
povaliai avizines kruopas

Užvirink vandenį. Įmaišyk  
povaliai avizines kruopas

Užvirink vandenį. Įmaišyk  
povaliai avizines kruopas

**BIJUNĖLIS  
KOMEDIJA—DRAMA**

Parašė V. Nagornoski

Vanda  
Lai cina! Lai žusta! Lai pastimpa gatvėj,  
Jeigu nenori už tavęs tekėt.

Bijunas  
(Traukdamasis su Adele prie durių)

Taip pasielgia tik prasčiausi žmonės,  
Kurie neturi žmoniškų jausmų.  
Nors prisiskaitai prie kiltosios luomos  
Bet prakilnumo jokio neturi.  
Neverk, Adele, tau nelemta žuti.  
Pas tetą Rožę rasi prieglaudą.

(Abu išeina)

Vladas

Nėra giliuko. Vėl kamas laimėjo.  
(Išeina užtrenkdamas duris. Vanda prisuka  
žiburį ir po pauzai traukiasi)

(Temsta, po valandėlei langas lėtai atsidaro ir į kambarį  
įlipa Ignas ir Vladas. Ignas su kaltuvu atplėšia raštiny-  
čios viršų; abudu graibaloja įvairias popieras, rađę pini-  
gus, kemsą į kišeniuis. Tuo tarpu durys atsidaro, Vladas  
slepiasi už raštinyčios, Ignas šoka už durių. Vanda su  
žvake įeina ir dairosi, Ignas išeina iš uždurių ir  
ją peršauja; paskiau abudu iššoka per langą)

(Uždanga nusileidžia)

**VEIKSMAS III**

Bijuno kambaryje. Gilumoje duris ir langai, po kai-  
rei stalas, ant kurio yra padėta keleta knygų ir laikraščių.  
Kertėje izambiai stovi šėpa, šalyj jos skrynia.

verdantį vandenį ir virink  
vieną valandą arba per nak-  
tį.

Valgyk košę su pienu ar-  
ba siropu arba sviestu arba  
užvaduotojais sviesto. Jums  
nereikia duonos prie to.

Galima daug kornų,  
arba avizinės košės iš-  
virt vienu kartu. Ne-  
vartojama dalis gali būti  
padėta į ištaukuotą bliudą ir  
gali būti laikoma keletą die-  
nų šaltoje vietoje. Ar žinai  
kaip skani suraikyta ir iš-  
kepta avizinė košė yra?

Vieton pusryčių valgių, ga-  
li valgyt duoną—ypač vieną  
iš karės duonų. Kornų duo-  
na ir pienas yra labai ska-  
nu.

**Vartok Pieną**

Pienas yra labai geras  
maistas. Kvorta čielo piėno  
turi tiek pat maistingumo,  
kaip svaras kudos mėsos.

Pienas ypač reikalingas  
vaikams, kad pagelbėt jiems  
augt tvirtais ir užsilaikyti  
sveikais. Jis geras del už-  
augusių, taipgi. Duok kiek-  
vienam vaikui bent stiklą del  
pusryčių. Gerk karštą ar  
šaltą arba vartok su koše ar  
padaryk su juo kakao (co-  
coa). Nors ir kaina būtų  
augšta, pienas yra pigus  
maistas del vaikų.

Neduok kavos nė arbatos  
vaikams; tai nėra maistas.  
Tegul užaugusieji juos geria,  
jeigu nori, bet neduok vai-  
kams jų nė paragaut. Vaikų  
gėrimas yra pienas.

**ALGOS SUDARO 58% VI-  
SŲ VALSTYBĖS  
IEIGŲ**

Įvairiose Suv. Valstijų  
pramonėse šakose išmokamų  
algų suma didėja. 1909 m. al-  
goms išmokėta \$14,960,000-  
000, kuomet 1919 metais iš-  
mokėta \$34,769,362,000. 1920  
metais pramonės šakose al-  
gomis išmokėta ypatingai

daug, net \$41,560,157,000,  
kuomet 1921 metais vėl  
nukrito iki \$34,700,877,000.

1909 metais algos: sudarė  
55 nuošimčių visų gyventojų  
bėgamų pajamų, gi 1921 m.  
58%. Šios skaitlinės ima-  
mos iš National Bureau of  
Economic Research.

Fabrikų išdirbystėse algos  
viršija, visos kitos—1919  
metais — \$13,624,401,000;  
1920 metais — \$17,368,530-  
000; 1921 m.—\$11,050,617-  
000.

Dirbtuvių algos 1919 m.  
sudarė 39 nuošimčius algų  
Jungtinėse Valstijose. Agri-  
kulturoj algos ypatingai ne-  
žymią sumą sudaro, nes viso  
tik 4 nuošimčius biskį su  
viršum viso algų. Taip buta  
delto, kad visą ukės darbų  
daugiausia patys ukininkai,  
be samdininkų, atlieka.

Algų sumos didumu New  
Yorko valstybė viršija visas  
kitas valstybes. 1919 m.  
New Yorko darbininkai suė-  
mė 13.4 nuošimčių visos al-  
gų sumos. Šis faktas metasi  
labiausia akin delto, kad  
New Yorkas tuo metu turė-  
jo 9.8 nuošimčių visų šalies  
gyventojų.

New Yorko, kuris suėmė  
algomis virš penkių tukstan-  
čių dolerių, artimiausias  
kompetitorius, tai—Pennsyl-  
vania su \$3,673,779,000; Illi-  
nois su \$2,734,692,000; Ohio  
\$2,384,508,000; Massachu-  
setts su \$1,902,544,000; Cali-  
fornia \$1,517,403,000; Michi-  
gan \$1,507,358,000; New  
Jersey \$1,464,334,000.

Abelnas (average) darbi-  
ninko uždarbis buvo:

	1919	1920	1921
Montana	\$1,363	\$1,496	\$1,120
Nevada	1,344	1,647	1,312
Wyoming	1,325	1,699	1,479
Michigan	1,305	1,595	1,061
New York	1,290	1,609	1,380
Mississippi	660	737	613

**Scena I  
Rožė ir Klimas**

Klimas  
Tikrai patyriau, kad tave pamačius  
Aiški ramybė žvilgsnyj jos matyt;  
Bet lai įžengia Vladas ar jo draugai  
Tuoį blikstelėja neapykanta;  
Ar priėjutimas baisiausio pavojaus  
Pakrato sielą. Suprast priežastį  
Tų apsiereiškimų aš nesugalvoju;  
Tačiau tu viena ją suramini,  
O tas svarbiausia. Todėl ir maldauju,  
Kad kuotankiausiai atlankytum mus.

Rožė  
Kam dar tų maldų? Aš linkiu jai laimės.  
Tad, liuosam laike atlankysiu jus.

Klimas

Ačiu tau, ačiu!

Rožė

Tas jai išeitų.

Klimas

Gdytojas sakė,

Kad jai ramybė ir gera draugija—  
Geriausi vaistai.

(Daugiau bus)

Niekas negali būti palyginama, kaip  
ištrynimai su geruoju, skausmu  
**Pain-Expelleriu**  
Ypač tik pastebit apšveitimą šaltis,  
trajaus naujūnų, gėry, nemir,  
pagalau negu...  
P. AD. RICHTER & CO.  
Cery & South St.  
Brooklyn, N. Y.



Worcesterio ir apielinkės  
**LIETUVIAMS!**  
Aš užlaikau vyriškų drapanų  
krautuve, parduodu pigiau, ne-  
gu kur kitur. Meldžiu atsilan-  
yt ir persitikrint, busit užga-  
nėdinti.  
Taipgi taisau, valau, prosinu  
ir dažau vyriškas ir moteriškas  
drapanas.  
**M. Ramanuskas,**  
101 Millbury St., Worcesteryje.

**COLUMBIA NAUJI  
REKORDAI**

Ilgus vakarus galima labai smagiai praleist  
pasipirkus naujų Columbijos Rekordų.  
Dabar nauji išėjo šitie:—

**JONO BUTENO IDAINUOTA:**

16010-F Nesigraudink, Merguzėlė ..... 75c.  
[Aš Mergytė kaip Rožytė

16009-F [Oi mergelė (liaudies daina) ..... 75c.  
[Stasys (liaudies daina)

**Kariškos kapelijos:**

16011-F [Marselietė, maršas ..... 75c.  
[Atsiminimas iš 1917, maršas

**Stygų Orchestra:**

61900-F [šiaučiaus polka (Coblerio polka) ..... \$1.50  
[Šokiko Kriaučiaus polka

61001-F [Dunojaus Vilnys, valcas ..... 75c.  
[Italijos sapnai.

**Jono Butėno labai gražios dainos:**

16023-F [Vai varge, varge ..... 75c.  
[Aš išėjau į girelę.

**Rusiška Balalaikų Orchestra:**

16021-F [Polka "Oi-ra, oi-ra ..... 75c.  
[Pas D'Espagne.

**Columbijos Orchestra:**

16022-F [Vilniaus valcas ..... 75c.  
[Rinkinys rusiškų melodijų.

**Kalėdų gražios giesmės kunigo S. J.  
Štručkaus—tenoro:**

16024-F [Gloria ..... 75c.  
[Kutelė.

**Jono Butėno Kalėdinės giesmės:**

E7256 [Gul šią dieną jau ant šieno ..... 75c.  
[Sveikas Jėzau Mažiausias

**Kalėdų muzika varpais:**

16025-F [Ateikite, Jūs, ištikimieji! ..... 75c.  
[Tėvynės Kalėdų giesmės

16026-F [O, Tu Palaiminta Kalėdų Naktis. ..... 75c.  
[O, ištikimoji pušis!  
[Sventoji Iškilmingoji Naktis.

**Šokių muzika:**

16027-F [Stasės polka ..... 75c.  
[Meilės ir jausmų valcas.

16028-F [Ivairybių valcas ..... 75c.  
[Kaminakrėčio polka.

Visi čia sužymėti rekordai gaunami pas mus. Jeigu čia tokių nėra,  
kokių nori, parašykite — prisiūsime katalogą. Turim Rusiškų,  
Lenkiškų ir Angliškų Rekordų.

**M. PALTANAVIČIA,**  
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

**VIETOS ŽINIOS**

Artistas J. Babravičius malonus svėtas. Mes lietuviai amerikiečiai laikas nuo laiko, susilaukiame svečių—artistų iš Lietuvos. Jau mes turėjome progą išgirsti dainininkų ir muzikantų, matėme dramos artistų ir komedijantų ir kitokių. Vieni iš jų mums patiko geriau, kiti prasčiau, bet mes visus priėmėme savo gimtųjų lietuviškų veisimams.

Atsilankė artistas dainininkas Juozas Babravičius! Dar neadaug jįsai kolonijų aplankė, bet jau visa Amerikos lietuvių išeivija apie jį kalba.

Dainavo Chicagoje, Brooklyne, Bostone, New Britaine, Philadelphiaje ir jam rengiami koncertai, Worcester, Pittsburghe, Cleavelande ir tt., visur su dideliu pasisekimu. Įdomu sužinoti, kad randasi ir tokių žmonių, kurie kartą išgirdę jį dainuojant, važiuoja 100—200 mylių, dar kartą išgirsti. Įstabu, bet taip yra? Kodel gi taip? Kas gi tokio pritraukiančio?

Aišku! Talentas. Balso neapsakomas gražumas, artistiškas, jausmingas išreiškimas dainų, tą ką dainius ir kompozitorius jautė rašydami. To ir užtenka mums. Juk mes esame girdę jį savo dainininkų ir dainininkių dainuojant panašias dainas, bet dėja nepaliecia jos mūsų jausmus. Gi artistui J. Babravičiui tas išrodo lengvai, natūrališkai pasiekiamu dalyku.

Šių žodžių rašytojui teko kalbėtis su daug ypatu, buvusiu ant jo koncerto, visi džiaugiasi ir visi tvirtina, kad vel eisiam prie pirmosios progos... Vienas sako: "Negalėjau sulaukyt asarų, kaip pradėjo dainuoti "Kur bakuzė samanota." Taip regis važdžiai matai vaidentuvėje griežius gimtinio kempelio... Ne! Negirdėjau dar taip dainuojant Amerikoje." Mylėtojams mūsų meno, neapsakomai tai smagus apsiireikimas.

Lietuva mažiutė tauta, vos prisikėlus iš numirusių, ne daug meno žvaigždžių turi, galima ant pirštų visus suskaičiuoti. O mes išeiviai retai gauname ir šiais keliais pasigerėt, pasidžiaugt... Todelei jeigu kartais atsilanko kas geresnio iš tėvynės, mes džiaugiamės, gerbiame, priėmė kaip išmanydarį, didžiuojamės, bandome Amerikai parodyti, kad ir mūsų kultūriška tauta, kad ir mes turime kuo pasirodyti. Garbės ir paguodos užsitarnauja tokie vyrai. Juk tai mūsų kultūros atspindžiai.....

Tai gi, mes išeiviai, Amerikoje džiaugiamės, kad artistas J. Babravičius atvažiuo Amerikon, džiaugiamės, kad jam gerai klojasi, džiaugiamės, kad jįsai mus visus patenkina ir didžiuojamės juomi šioje civilizuo-toje šaly.....

Muzikos Mylėtojas.

Gražus teatras. Birutės Tautiškos Pašalpinės ir Dramatiškos Draugijos viskas iau yra surengta prie perstatymo gražaus veikal "Rytų Pilis." 5 aktų drama, kuri bus pirmu kartu statoma Worcester, gruodžio 12, 7:30 val. vakare. Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott St. Šis veikalas perstato šeimyninį gyvenimą kaip moteris apleidžia savo vyrą; netekus jaunikaučio meilės turi vėl grįžti prie vyro ir gyvent su juom. Tokių atsitikimų daug randasi pas mus, o ypač dabartiniiais laikais. Todel šis veikalas duos pamokinimų, kaip reikia gyventi ir vengti tokių nemalonių. Įžanga labai maža, tikta 50 centų ypatai, o vaikams 15 centų. Kviečia visus atsilankyti. Birutės Draugija.

So. Worcester, Mass. Parapijos bazaras. Nuo 23 iki 29 lapkričio buvo laikomas bazaras Aušros Vartų parapijos labui. Bazaras pasisekė, pilnoje to žodžio prasmėje. Pelno padaryta \$5000 dolerių. Bazare ėmė dalyvumą oficialiai šios draugijos Aušros Vartų Moterų dr-ja, Nekalto Prasidėjimo Panelės Švenčiausios, Panelių draugija, Aušros Vartų parapijos choras, šv. Liudviko ir šv. Jurgio vyrų dr-jos, Moterų Sąjungos 51 kp., L. R.K.P. Blaivininkų dr-ja, Sus. L.R.K.A. 41 kp., ir 98 kp. Petro-nėlės Moterų dr-ja, Marijos Vardo, Vardo Jėzaus dr-ja, Birutės Dr-ja ir Vyčių 26 kp. Šios visos dr-jos turėjo savo stalus, prie kurių darbovosi, lig tos bitės pavasario saulute užkaitinus.

Klebonas ir Fėrų Komitetas turi garbės dėkaut Worcesterio biznieriams ir ukininkams, kurie prisidėjo prie pasisekimo fėrų kuom kas įsigalėjo, ypač ukininkai Worcesterio apylinkės gausiai parėmė bazarą su gyvais ukio produktais, butent antimi,

žasimis ir gaidelais, delei to ir Worcesterio miesto lietuviai turėtu paremt savo usius ukininkus pirkdami nuo jų maisto produktus.

Vardan visos parapijos broliškos vienybės klebonas ir bazaro komitetas šiuomi taria padėkos žodį gerb. kun. Vasiui už vel-tui suteiktą svetainę, visiems parapijonams ir kitiems, kurie tik kuomi prisidėjo prie Aušros Vartų bazaro ar tai darbu, ar tai aukomis ir reiškia vilties, kad mūsų parapijoje vienybė ir praktimi dvasia ves mus prie bendro tikslo, prie gražaus broliško sugyvenimo ir nenuilstancio darbavimosi del naujai statomos Aušros Vartų Panelės Švenčiausios bažnyčios. Taigi dar kartą, visiems pasidarbusiems del pasisekimo bazaro, sirdinga ačiū.

Klebonas ir Bazaro Komitetas.

Karlolio Teta. Aušrelė pakvietė Karolio Teta pasisevečiuot Worcester, pirmu kart tarp lietuvių. Ji atvyks čia tuoj po kalėdų, atsivežs visą burį savo giminių, palydovų, ir didžiausią maišą linksmųjų, šposų, ir smagus juoko. Tėmykit tik koku laiku atvyks, ir kur ji bus priimama. Aušrelė neskuš pranešt tai savo draugams ir teikt progą worcesteriečiams sveit pažint su ta malonia, simpatiška, komiška po-niute.

Pranešimas Visiems Lietuvių Apšvietos Bendrovės Nariams. Yra saukiamas specialis susirinkimas, kuris atsisbus 20 d. gruodžio (December), 1925, 1 valanda po pietu, Lietuvių svetainėje, 29 Endicott gatvės. Susirinkime bus svarstomi visi svarbus dalykai L.A.B., kurie yra užsilike, ir bus renkama valdyba ant 1926 metu. Malonekit atsilankyti visi L.A.B. nariai, nes turime daug reikalų apsvarstyti.

L.A.B. Rašt. B. Jackaitis.

L.U.P.K. metinis susirinkimas bus pamedėly gruodžio 14 d., 7-tą valanda vakare, Lietuvių svetainėje, 29 Endicott St. J.L. sekr.

T.M.D. 50 kp. vakarienes komisijsa taria ačiu visiems tiems, kurie prisidėjo prie parengimo vakarienes, pav. biznieriams, Zurlui, Krasinskui ir Kriaučia-liui, Rudnickui, ir kt. Likę pelnas, \$10, buvo pasiustas į T.M.D. Centra.

Rengimo Komisija.

Pasinaudokite iš koncerto. At-einantį nedėdienį atsisbus p Babravičiaus koncertas Worcester-ryje, ant gražiausios svetainės mūsų mieste—Mechanic's Hall. Duris atsidarys kaip pirma valanda ir tikietai prasidės pardavinēt. Koncerto pradžia 3 valanda.

Tai pirmas toks koncertas mūsų mieste parengtas iš lietuvių pusės. Svetainė pirmos klesos. Artistas vienas iš gabiausių. Taigi kas tik gyvas iš lietuvių, pasinaudokime šiuomi koncertu. Čia be abejonės bus nemažai ir sveimitaučių, taigi vardan žmoniškumo, einantieji ant koncerto neveskite su savim vaikų, kudi-kių, nes pas mus tas tankiai daroma ir kaikada labai negražiai išeina.

Pati paliko. Su šiuomi pranešu visiems, kad mano pati Jie-va Mankevičienė, po tėvais Jo-kubavičiūtė, nuo 26 Raymond St. paliko mano namus ir išėjo nežinia kur pereinote subatote. Jau antru kartu mano žmona ta padaro. Meldžiu pažįstamų, kurie sueina mano žmona, kad patartu jai sugrįžti namo, labiau-siai nevest ja iš poros.

Liudvikas Mankevičius, 26 Raymond St., Worcester, Mass.

PARSIDUODA čestnut mal-kos \$9 už kordą; supiausty-tos—\$11. Galite pirkt pas J. Dovidonį, 253 Millbury St., Telephone Park 494, Wor-cester, Mass.

**NAUJAS VEIKALAS**

Ka-tik išėjo iš spaudos J. Naru-ševičiaus vienaveiksmė farsa "PO APGARŠINIMUI." Veikalas yra lengvas perstatymui, nereikalauja brangių scenerijų, ar kostiumu, bet yra begalo juokingas, turintis daug komiški situacijų, ir tikrai patiks lietuviškai publikai. Veikale dalyvauja 4 vyrai ir 3 moteris. Draugijos, pirkit dabar ir mokinkitės perstatymui ant rudens. Mėgstanti skaityt juokingus dalykus, pasipirkite kopiją ir juokitės skaitydami. Veikalo "PO AP-GARŠINIMUI" kaina 30c. knygelė.

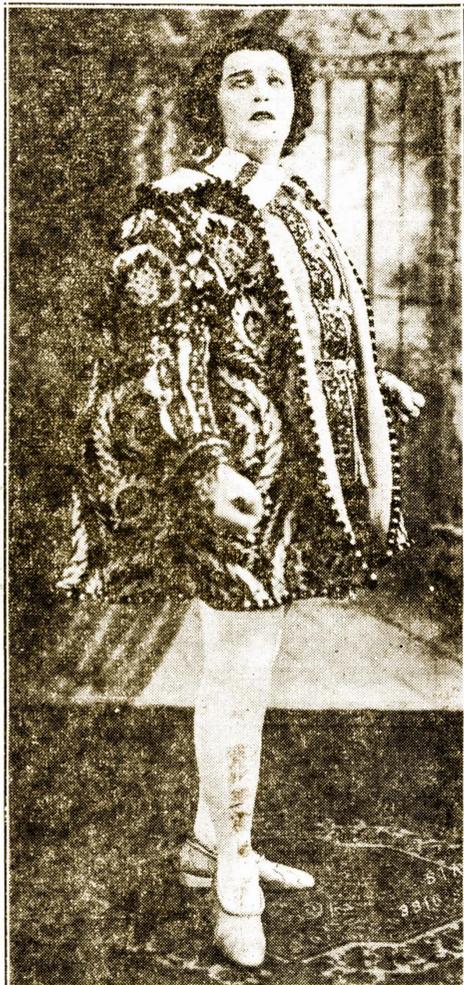
Amerikos Lietuvis, 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

**SVARBI ŽINIA WORCESTERIO LIETUVIAMS!!! OPEROS ARTISTO**

**JUOZO BABRAVIČIAUS KONCERTAS**

**NEDELIOJE, 13 GRUODŽIO - DEC. 1925 M.**

Prasidės 3 valandą po pietų. Svetainės duris atsidarys 1 val. popiet.  
**MECHANIC'S HALL, - - - WORCESTER, MASS.**



**GERBIAMI WORCESTERIO LIETUVIAI!!!**  
Pirmas, gal ir paskutinis nuotikis mūsų miesto istorijoje! Išgirsime artistą, dainininką, mūsų tautos žvaigždę, **JUOŽĄ BABRAVIČIŲ**, kuris puošė per kelius metus Rusų Maskvos Imperatorišką Operą, kuris dainavo graikų Karaliaus Rumuose, Paryžiaus Operose, Londone "Steinway Hall" ir visuose diduomenės rumuose. Dabar atvažiuoja pas mus! Kas daryt? Nėra abejonės kad turime jį remt. Turime kas gyvas: didis ar mažas, jaunas ar senas, atsilankyti ant jo Koncerto!!

Chicagoje, Brooklyne, Bostone, New Britaine, ir Pittsburghe, buvo prisikimšusios svetainės! Mes, worcesteriečiai ar pasiliksimė nuo jų? **SAKYKIME VIENU BALSU—NE!! MES NEPASILIKSIM!**

Pirkite tikietus iškalno pas "Amerikos Lietuvi," "Aušrelėje," S. Vaškelevičiaus krautu-vėje, F. Tumoso saldainių krautu-vėje, Rialto sal-dainių krautu-vėje ir J. Baltromaičio krautu-vėje.  
**TIKIETŲ KAINOS NUO 75C. IKI \$2.**  
Koncerto surengime vadovauja—"Aušrelė."

**PARSIDUODA**

PARSIDUODA keikų, donacu ir pa-ju kepute, biznis gerai išdirbtas, gera vieta, randa pigi. Parsiduoda pigiai. Geras pirkinis dviem vy-znam ar vyrai ir moteris.

JONAS GEGNAS, 50 Perry ave., Worcester, Mass. (49—50)

PARSIDUODA 4 kambarių ra-kandai, pianas, ir kt. gerame stovyje, pigia kaina. Taipgi randavojas tenementas; norin-tis gali jelt ir gyvent. Pasitei-raukit vakarais pas:

J. Nastaravičių, 102 Arthur St. Worcester, Mass.

PARSIDUODA mėsos krautu-vė, biznis išdirbtas per 9 metus. Biznio daroma apie \$1000 į savaitę. Jei netikit, duodama 2 savaitės laike ar daugiau del patyrimo. Galit at-eit į krautu-vė, but ir tēmyt biznio eiga. Kaina pigi, rokuoju tavoro oiselio kaina. Kreipkitės šiuo an-t-rašu:

STAR MARKET, Sav. J. Davidson, 253 Millbury St. Worcester, Mass. Tel. Park 494 (49—51)

**PARSIDUODA**

PARSIDUODA saldainių krautu-vė, 96 Millbury St., kamps Lafayette St. labai lengvom sąlygom, kaina prieinama. Klausk sąlygų.

P. A. DEDYNAS, 14 Vernon Street, Worcester, Mass. (49—50)

**PAJIESKOJIMAI**

PAIESKAU pusbroliu Juozo ir Povilo Vainauskų, paeina iš Zvirblaičių k., Plungės par., Telsių aps. Abu išvažiavę į Ameriką prieš karą, ne-ram ar vyrai ir moteris.

JUOZAS ARLAUSKAS, 1210 Chidsey St., Easton, Pa. (49—51)

PAIESKAU Motiejaus Vagonio iš Nendrynų ar Gavaltuvos kaimo, An-tanavo valsč., Mariampolės aps. Pats ar kas apie jį žino, malonekit pranešt. Turiu svarbų reikala.

P. PLIKAITIS, 547 Freeman st., Orange, N. J. (49—50)

DEGINKIT ALIEJŲ! Įdedu aliejaus kurinimo prietaisus į visokius pe-čius. Angliu pritukus, atsieina pi-giau degint alieju. Darba atlieku pigiai ir gerai. Pasiteiraukite pla-tesnių informacijų. Oliver Oil Bur-ner Corporation.

FRANK STULGIS, 38 Providence st., Tel. Park 8718 (49—50)

**Naujas Lietuvis Graborius**

JUOZAS J. DIRSA Geriausiai patarnauju už pi-giausių prekę. Jei mirtis patik-ty jusu draugą arba gimine, kreipkitės prie manęs.

Taipgi teikiu patarnavimą automobiliu krikštynom, ves-tuvėms, ir tt.

13 Ellsworth Street, Tel. Cedar 4953.



Tel. Park 2470 Res. Cedar 10045—J.  
**BEN. MENDELSON, Advokatas** ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus lega-liškus darbus kaip Amerikoje, taip ir Europoj. 390 Main St., Room 931—932 Worcester, Mass.

**WORCESTERIO PENKIŲ CENTŲ BANKA,** 316 Main Street

Turtas — \$22,500,000 Įdėjimai eina ant intereso pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.

**BANKOS VALANDOS:** Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet. Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val popiet. Subatos vakarais vien tik dėl pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.



**United States Lines**

75 State St., Boston, Mass. 45 Broadway, New York City

**Pirmas Lietuviškas Graborius**

Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo au-tomobilius vestuvėms, krikštynom ir visokioms partijoms Kreipkitės šiuo adresu: **MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST.** Telephone Park 4156

**MOTERIŠ, MERGINOS, TĖMYKIT!**

Kodel Jūs mokat didelės kainas už plaukų kirpimą ir liekat neužganėdi-tos, kad nenukerpa kaip norėjot? At-eikit pas mane, nusikirkit syki, o aš užtikrinu, kad džiaugsitės.

Naujausias mados plaukų kirpimas vyrams ir moterims, 35c. Vaikams 25c. (išskiriant subatas)

**D. MAŽEIKA,** 26 Ward St., Worcester, Mass.

